

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Návrh projektu založení a financování nestátní neziskové
organizace**

The draft project establishment and funding NGOs

Tereza Hrdličková

Cheb 2018

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza HRDLIČKOVÁ**
Osobní číslo: **K16B0429P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management obchodních činností**
Název tématu: **Návrh projektu založení a financování nestátní neziskové organizace**
Zadávací katedra: **Katedra marketingu, obchodu a služeb**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zpracujte teoretický úvod do problematiky nestátní neziskové organizace.
2. Vytvořte projekt založení konkrétní nestátní neziskové organizace.
3. Analyzujte možnosti financování navržené neziskové organizace.
4. Zhodnoťte perspektivy navržené organizace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- **MERLIČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena.** *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně.* **12. aktualizované vydání.** Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.
- **REKTOŘÍK, Jaroslav a kol.** *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení.* **3. aktualizované vydání.** Praha: Ekopress, 2011. ISBN 978-80-86929-54-5.
- **STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁTKOVÁ, Kateřina.** *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky.* Praha: Wolters Kluwer, 2013. ISBN 978-80-7357-973.
- **ŠEDIVÝ, Marek, MELDÍKOVÁ, Olga.** *Public relations, fundraising a lobbying pro neziskové organizace.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4040-9.

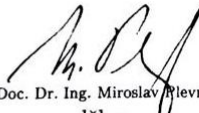
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Kunešová

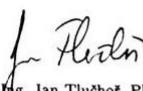
Katedra marketingu, obchodu a služeb

Datum zadání bakalářské práce: **21. října 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **24. dubna 2017**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Ing. Jan Tluchof, Ph.D.
vedoucí katedry

V Chebu dne 21. října 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Návrh projektu založení a financování nestátní neziskové organizace“

vypracovávala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Chebu, dne .....

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce paní Ing. Haně Kunešové za její věcné rady a připomínky při vzniku práce. Poděkování také patří panu Ing. Andrejkivovi z Agentury domácí péče LADARA a paní Odlové z pečovatelské služby S NÁMI DOMA. Dále děkuji rodině a přátelům za psychickou podporu při studiu.

Obsah

Úvod.....	8
1 Základní charakteristika neziskových organizací	10
1.1 Nezisková organizace	10
1.2 Postavení neziskové organizace v rámci národního hospodářství	13
1.3 Vize, poslání a cíle neziskových organizací	17
2 Právní formy neziskových organizací	19
2.1 Spolek.....	22
2.2 Ústav	24
2.3 Nadace.....	26
2.4 Nadační fond	27
2.5 Obecně prospěšná společnost.....	28
3 Financování neziskových organizací	30
3.1 Principy financování neziskových organizací.....	30
3.2 Způsoby financování neziskových organizací	36
3.3 Nástroje financování neziskových organizací.....	37
3.4 Finanční zdroje neziskových organizací	37
3.5 Státní dotační politika	41
3.6 Soukromé financování neziskových organizací.....	41
3.7 Zákon o dobrovolnické službě	41
4 Návrh založení nestátní neziskové organizace.....	44
4.1 Pečovatelská služba.....	44
4.2 Poslání a cíle pečovatelské služby	45
4.3 Analýza obyvatelstva v Karlovarském kraji	46
4.4 Právní forma pečovatelské služby.....	47
4.5 Založení ústavu poskytující pečovatelskou službu	48
4.6 Sídlo ústavu.....	51
5 Rozpočet projektu	52
5.1 Náklady	52

5.2 Zdroje financování	58
5.3 Rozpočet organizace	63
6 Zkušenosti organizací poskytujících pečovatelské služby	65
6.1 Agentura domácí péče LADARA, o. p. s.	65
6.2 Pečovatelská služba S NÁMI DOMA z. ú.....	66
Závěr	68
Seznam tabulek	70
Seznam obrázků.....	71
Seznam použitých zkratk	72
Použité zdroje	73
Seznam příloh	76

Úvod

Neziskový sektor je důležitou součástí každé vyspělé země. Tento sektor je potřebný k vyrovnání tlaku, který vyvíjejí na obyvatelstvo společnosti s cílem maximálního zisku. Nestátní neziskové organizace, jak už název napovídá, nejsou vytvářeny zakladatelem pro zisk, ale pro užitek z vykonávané práce, kterou veřejnosti poskytují, a nejsou zakládány státem pro vykonávání veřejně prospěšných činností. Organizace své úsilí zaměřují na pomoc člověku ve všech etapách jeho života a případný zisk vynaloží zpět do organizace pro zlepšení kvality prováděné práce. (Neziskový sektor, 2009)

Jednou z činností, které můžou neziskové organizace vykonávat, jsou sociální služby. Poskytovatelé služeb se tímto způsobem snaží pomoci člověku, který se ocitne v nepříznivé sociální situaci. Během svého života se řada lidí dostane do situace, kterou nelze vyřešit snadno. A právě proto je vykonáváno široké spektrum sociálních služeb, pomocí kterých se snaží poskytovatelé podpořit život člověka v každé situaci, do které se dostane. Za pomoci sociálních služeb lze dosáhnout ke zkvalitnění žití obyvatel.

Cílem bakalářské práce je navrhnout nestátní neziskovou organizaci a popsat všechny aspekty, které musí splnit, aby mohla být založena. Dále je nutné rozebrat všechny potenciální možnosti financování v prvním roce organizace, kterými si zakladatel zaručí prostředky na náklady spojené s provozem. V závěru práce je nezbytné uvést zhodnocení reálné možnosti založení organizace a fungování organizace v provozu prvního roku.

Bakalářská práce je rozdělena do šesti kapitol. V první kapitole je zmíněna teoretická část práce, která se opírá o fakta zjištěná z odborné literatury o neziskovém sektoru, neziskové organizaci a nestátních neziskových organizacích. Druhá kapitola je věnována právním formám nestátních neziskových organizací včetně zákonem ustanovených povinností a náležitostí nutných pro jejich vznik. Třetí kapitola se zabývá financováním organizace, například tím, jaké principy či nástroje organizace využije pro zisk peněz na provoz.

Od další kapitoly začíná praktická část práce, která podává informace o návrhu pro založení nestátní neziskové organizace. V páté kapitole jsou uvedené náklady a výnosy předpokládané pro 1. rok fungování organizace.

V poslední kapitole jsou zmíněny organizace, které již několik let poskytují sociální služby v Karlovarském kraji. Tyto organizace se snaží pomoci obyvatelům v usnadnění běžného života díky poskytování sociální služby.

1 Základní charakteristika neziskových organizací

1.1 Nezisková organizace

Neziskové organizace plní významnou úlohu ve společnosti. Přispívají ke snížení celkových výdajů státu i přesto, že pro svou činnost potřebují určité finanční zdroje z veřejných rozpočtů. Zajišťují totiž činnosti, které by jinak musel obstarat sám stát. Ale neposkytují pouze určité služby, které nedokáže zajistit trh nebo stát pomocí veřejného sektoru, ukazují také rozvinutost občanské společnosti. Neziskové organizace jsou také skupinou ekonomických subjektů financovaných z různých zdrojů, díky kterým mohou realizovat tyto subjekty různé aktivity. (Stejskal, Kuvíková, Mařátková 2013)

Celkově jsou charakterizovány jako organizace, které neslouží k vytváření zisku k následnému přerozdělení mezi vlastníky, správce nebo zakladatele, zisk se vloží zpět do rozvoje organizace a plnění jejího poslání – tím se liší od komerčních a ziskových organizací. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

V českém právním řádu je uvedeno, že mezi neziskové organizace patří ta organizace, která je založena na právní subjektivitě. Tato skutečnost je mimo jiné hlavním kritériem neziskových organizací. Z dalších kritérií je důležité i například to, že organizace, která není zřízena nebo založena za účelem podnikání, musí být právnickou osobou. Výjimkou jsou například organizační složky. (Růžičková 2013)

Souhrnně lze neziskové organizace charakterizovat za pomoci těchto pěti základních znaků:

- **„Institucionalizované** (*organized*) – mají jistou institucionální strukturu a organizační skutečnost, bez ohledu na to, zda jsou formálně či právně registrovány.
- **Soukromé** (*private*) – jsou institucionálně, neboli úředně, odděleny od státní správy, ani jí nejsou řízeny, to ale neznamená, že nemohou být významně podporovány státem a že nemohou být vedeni státními úředníky.
- **Neziskové** (*non-profit*) – bez motivu zisku, nedojde tedy k žádnému přerozdělování zisků mezi vlastníky nebo vedení organizace vzniklých z činnosti organizace, zisk musí být použit na cíle dané posláním organizace.
- **Samosprávné a nezávislé** (*self-governing*) – mají vlastní postupy a struktury, nejsou ovládány zvenčí, ale nejsou schopny řídit samy sebe, navíc je nekontroluje stát, ani instituce stojící mimo ně.
- **Dobrovolné** (*voluntary*) – využívají dobrovolnou účast na svých činnostech, například neplacené práce pro organizaci, formy darů a čestné účasti ve správních radách. (Škarabelová, 2005, s. 24)

Dalším, doplňujícím, rysem neziskové organizace je **veřejná prospěšnost**. „*Přispívá k veřejnému dobru, usiluje o dobro lidí, určitých skupin či společnosti jako celku. Tento rys není jednoduše definovatelný a v praxi je obtížně postižitelný či měřitelný.*“ (Škarabelová, 2005, s. 24)

Se vznikem nového občanského zákoníku, konkrétně zákona č. 89/2012 Sb., přišlo i jasně definované obsahové vymezení veřejné prospěšnosti. Ten stvrzuje definici veřejně prospěšných právnických osob. Tento pojem se v zahraničních právních úpravách vyskytoval již dlouho, v České republice teprve v roce 2014 dostal zákonnou definici, jelikož předtím se používal pouze v praxi neziskového sektoru.

Přidělení statusu veřejné prospěšnosti neziskové organizaci může přinést benefity, které jsou uzákoněny v právních předpisech, například uplatnění daňových výhod či čerpání dotačních prostředků z veřejných rozpočtů.

Právnícká osoba, která je **veřejně prospěšná**, má poslání přispívat k dosahování obecného blaha vlastní činností, a to v souladu se zakladatelským právním jednáním, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud získala majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.

I když nezisková organizace potřebuje pro svou činnost finanční zdroje z veřejných rozpočtů, zajišťuje činnosti, které by jinak musel opatřit sám stát. Proto plní hned několik funkcí, které vycházejí z hlavních činností samotné neziskové organizace:

- **Funkci ekonomickou** – zastává hned několik rolí, například producent a spotřebitel statků, zaměstnavatel.
- **Funkci sociální** – dělíme na funkce servisní (poskytuje specifické statky) a participační (účast a podílení se na životě ve společnosti).
- **Funkci politickou** – zahrnuje funkci ochránářskou (chrání před porušováním lidských práv) a funkci demokratizační (možnost rozvíjení demokracie).
- **Funkci informační** – neboli osvětovou.
- **Funkci kontrolní** – kontrola demokratického procesu. (Pelikánová 2016)

Neziskové organizace se často označují i jinými názvy, a to pokaždé podle kritéria členění. Jako příklad může být uveden název **nevýdělečná organizace**. Jsou to organizace, které nejsou primárně založeny za účelem podnikání a získávání výdělku. Jak neziskové, tak nevýdělečné organizace jsou spíše obecným pojmenováním druhu organizace, nikoliv vyjádřením jejího přesného charakteru.

Dalšími pojmy, které se používají ve spojení s neziskovými organizacemi, jsou označení státní a nestátní nebo nevládní (mimovládní) organizace. Tato označení vyjadřují jasnou odluku od státu nebo vlády (včetně regionálních úrovní), coby zřizovatele organizace. V zahraničí je známější spíše pojem nevládní v ekvivalentu non-governmental organization. Ale ani toto označení organizací není optimální, jelikož nepostihuje všechny druhy organizací, které se v praxi objevují. Především jde o organizace, které nesplňují jednu či více z uvedených charakteristik. Příkladem

můžou být veřejné vysoké školy, které se řídí podle zvláštních předpisů. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

Pojem nezisková organizace, který je obecně používán, nelze definovat nějakým platným právním předpisem v České Republice. Z rozsáhlé literatury zabývající se neziskovými organizacemi je alespoň známa řada definic jednotlivých autorů, například tyto:

Neziskové organizace jsou organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Jsou to organizace, o jejichž činnosti je jiný zájem, ať už od státu, společnosti, či určité skupiny lidí. Tyto organizace působí v rámci neziskového sektorového sektoru, a to jak veřejného, tak i soukromého. (Tetřevová, 2008)

Často užívaný pojem nezisková organizace je v právním řádu České republiky naprosto neznámým pojmem. Označuje organizaci, která vznikla za účelem vykonávání veřejně prospěšné činnosti, nikoliv za účelem dosahování zisku. (Stejskal, Kuvíková, Maňátková 2013)

Je nutné uznat, že tyto definice odpovídají záměru, se kterým je autoři vytvořili. Definice mají společný prvek v činnosti, poslání nebo funkci neziskové organizace, která je určujícím prvkem celého nestátního neziskového sektoru. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

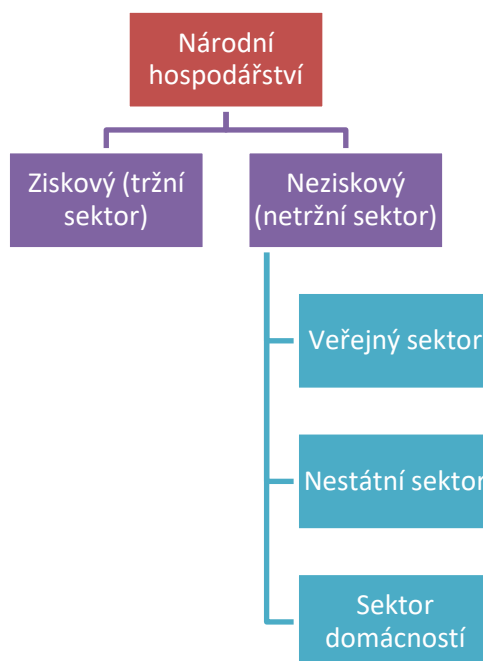
Definice neziskových organizací sice uvádí, že neziskové organizace byly zřízeny hlavně k jinému účelu, než je zisk, zákon ovšem nebrání provozovat výtěžnou činnost jako činnost vedlejší. Nejsou tedy stanovené přesné meze a kritéria pro činnost vedlejší a hlavní. Růžičková (2011, s. 11) ale uvádí, že *pro účely účetnictví je hlavní činnost vše, co je definováno ve zřizovacích listinách, statusech nebo stanovách.*

1.2 Postavení neziskové organizace v rámci národního hospodářství

Je důležité znát vymezení prostoru, který je v rámci národního hospodářství určen neziskovým organizacím. Tím lze zcela jistě pochopit, proč organizace existují a jak fungují. Vymezením mantinelů se určuje organizaci prostor, kde může vyvíjet svou činnost a při tom plnit svá poslání ve vztahu k občanské společnosti. V odborné

literatuře je známa celá řada kritérií, podle kterých lze národní hospodářství členit. Jako nejvhodnější z kritérií, podle kterých lze národní hospodářství členit, je členění podle principu financování a na něj volně navazující čtyř sektorové členění podle Pestoffa. Z hlediska principu financování je možné členit národní hospodářství na **ziskový (tržní) sektor a neziskový (netržní) sektor**. Toto členění lze vidět na obrázku č. 1. (Rektořík a kol. 2010)

Obrázek č. 1: Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: vlastní zpracování podle Strecková, Malý (1998)

Ziskový sektor je ta část národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru. Je to například za tržní cenu z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují. Cílovou funkcí je samozřejmě zisk, což se odvíjí už z názvu sektoru.

Neziskový sektor je část národního hospodářství, ve které subjekty získávají prostředky pro svoji činnost pomocí tzv. přerozdělovacích procesů. Cílovou funkcí neziskového sektoru je přímé dosažení užitku, který má podobu zejména veřejné služby. Podle obrázku č. 1 lze neziskový sektor dále rozdělit na veřejný sektor, nestátní sektor a sektor domácností.

Neziskový veřejný sektor je část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí. Je zřízena a spravována veřejnou správou. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby.

Neziskový nestátní sektor je ta část národního hospodářství, která je financována ze soukromých financí. Převážně finance fyzických a soukromých právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do organizace, aniž by očekávaly zisk. Cílovou skupinou tedy není zisk, ale přímý užitek.

Neziskový sektor domácností má významnou roli v rámci národního hospodářství. Tento sektor má význam pro formování občanské společnosti, jelikož tím je určena kvalita neziskových organizací.

Švédský ekonom Victor A Pestoff používá pro znázornění rozdělení národního hospodářství čtyři sektory ohraničené základními bloky a vyznačené na ploše trojúhelníku. Výhodou tohoto uspořádání je mimo jiné i to, že z konečné fáze členění národního hospodářství neboli konečné podoby trojúhelníku, lze vyčíst základní charakteristiky organizací, které v jednotlivých sektorech působí.

Zde, na obrázku č. 2 je vyobrazena konečná fáze členění, která představuje konglomerát tří předcházejících fází.

Obrázek č. 2: Konečná fáze členění národního hospodářství dle Pestoffa

Zdroj: Rektořík a kol. (2010)

I když schéma vypadá složitě, přispívá k pochopení postavení neziskového sektoru. Celý trojúhelník zobrazuje národní hospodářství, které je rozděleno třemi pomyslnými „řezy“.

Tyto řezy rozdělují národní hospodářství z těchto hledisek:

- **Formální/neformální sektor** – zda organizace je právnickou osobou či nikoliv.
- **Veřejné/soukromé organizace** – kým je organizace zakládána, vlastněna a provozována.
- **Ziskové/neziskové organizace** – účel, za kterým je organizace zakládána.

Zakreslením řezů tak vzniknou bloky, kde je přesně vymezeno jedno z hledisek. Tím je určena povaha sektoru, který se v daném bloku nachází.

Nestátní neziskové organizace leží uprostřed trojúhelníku, proto mohou být nebo také bývají prostředníkem mezi firmami, státem a domácnostmi. Díky tomu se může objevit v roli zprostředkovatele nebo obránce slabší strany. Pokud někde mezi těmito skupinami dojde ve vztazích k nerovnováze, nedostatku či problému, naskýtá se prostor pro vznik nestátní neziskové organizace, která může na aktuální situaci reagovat.

Důležitými pojmy v tomto členění národního hospodářství podle Pestoffa jsou hraniční a smíšené organizace. Tyto pojmy budou zmíněny i v právních formách neziskových organizací. V konečné fázi zobrazení jde o organizace působící ve vymezených sektorech, ve kterých se činnosti a poslání překrývají. Příkladem smíšené organizace může být soukromá střední škola. Svým posláním proniká do veřejného sektoru, má soukromý charakter, a navíc získává na financování část z veřejných financí. Jako příklad hraniční organizace lze udat penzijní fond fungující na principech obchodního zákoníku, dostávající zákonem vymezené příspěvky z veřejných financí a rozdělování zisku je rovněž normativně stanoveno zákonem. (Rektořík a kol., 2010)

1.3 Vize, poslání a cíle neziskových organizací

1.3.1 Vize a poslání

Pokud by někdo chtěl založit neziskovou organizaci, důležitým krokem je uvědomit si, co vlastně chce daná organizace dokázat a změnit. Podstatou je tedy formulace vize, která je jakýmsi pohledem organizace do budoucnosti, čeho chce dosáhnout. Vize ukazuje, čím chce organizace pro společnost být a co se případně bude snažit změnit. Je tedy logické, že bez formulace vize nemůže organizace dosáhnout splnění podstaty svého založení.

Podle Rektoříka (2010, s. 34) je charakteristika formulace vize taková:

- „hledí do daleké budoucnosti,
- její definice je krátká,
- je srozumitelná pro každého,
- popisuje neměnný stav,
- může ji sdílet několik organizací v místě, regionu, ve státě, na kontinentě, ve světě.“

Po formulaci vize je na řadě stanovit poslání organizace, které má oproti vizi konkrétnější charakter a jasně udává zaměření organizace. Vyjádření poslání je prohlášení o důvodu existence organizace – proč organizace existuje a také pro koho existuje. Poslání by mělo být výstižné a stylizované tak, aby odlišilo danou organizaci od jiných podobně orientovaných organizací. Určení poslání dopomáhá organizaci k lepšímu rozhodnutí v dlouhodobých cílech a strategii organizace.

Poslání podle Rektoříka (2010, s. 35-36) by mělo charakterizovat několik znaků, například tato:

„**Musí vycházet** ze základní filozofie neziskových organizací, tj. z uspokojování potřeb občanů.

Musí být zaměřeno na to, o co se organizace skutečně snaží.

Musí být natolik konkrétní, aby mohlo být podkladem pro stanovení cílů organizace.

Musí umět formulovat poslání tak, aby bylo srozumitelné všem cílovým skupinám, které přicházejí v úvahu, ale také všem subjektům vnějšího okolí, kteří mohou být potencionálními „dodavateli“ finančních zdrojů nezbytných pro činnost organizace a také kontrolních orgánů.“

Formulaci poslání neupravuje žádná právní forma, přesto je kvalitně vyjádřené poslání základním stavebním kamenem úspěšného chodu neziskové organizace.

1.3.2 Cíle

Jak již bylo zmíněno, od poslání se odvíjí cíle neziskové organizace. Rozumí se tím stav, kterého má být dosaženo za dané období. Nejznámějším členěním cílů je členění z hlediska času na operativní, krátkodobé, které se určují na dobu kratší než 3 roky, cíle střednědobé, na dobu 3 až 10 let, a cíle dlouhodobé, které jsou na 10 až 15 let. (Rektořík a kol., 2010)

Jedním z hlavních rozdílů mezi cíli a posláním je ten, že cíle se dají během existence organizace měnit a přizpůsobovat současné situaci. Poslání by mělo být trvalé.

2 Právní formy neziskových organizací

V minulosti byly neziskové organizace zmíněny v zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Pojem „neziskové organizace“ zde nebyl výslovně uveden ani vysvětlen, ale vyjmenovával jejich výčet a vytvářel tak jednu skupinu organizací. (Růžičková 2013)

Aktuální zákon o daních z příjmů již žádnou skupinu neziskových organizací neuvádí. Je zde pouze definován pojem veřejně prospěšný poplatník. Tím je ten, který v souladu se svým zřizovatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost nevykonává podnikání.

Největší změna ve vymezení a druzích neziskových organizací nastala v roce 2012. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

V dubnu 2012 bylo oznámeno, že ve Sbírce zákonů České republiky (dále jen ČR) od 1. ledna 2014 nabude účinnosti dlouho očekávaný a probíraný zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen NOZ). Tento zákon nahradil bývalý občanský zákoník, konkrétně zákon č. 40/1964 Sb., a také řadu dalších zákonů, jako například zákon o sdružování občanů, zákon o nadacích a nadačních fondech, atd.

Obecným rysem NOZ je, že nahrazuje obchodní i občanský zákoník a některé další zákony. Zahrnuje také ucelenou úpravu závazkového práva. Je méně formální a více zdůrazňuje skutečný projev vůle. (Pelikánová 2016)

Změny v právních formách neziskové organizace jsou uvedeny v následující tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Srovnání původní a aktuální situace u vybraných NO

Název právní formy	Původní právní úprava	Aktuálně účinná právní úprava
Občanské sdružení – nově spolek Organizační jednotka občanského sdružení – nově pobočný spolek	Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů	NOZ
Obecně prospěšná společnost	Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů	Zákon byl zrušen bez náhrady
Politické strany a politická hnutí	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
Círky a náboženské společnosti	Zákon o církvích a náboženských společnostech	Zákon o církvích a náboženských společnostech
Zájmová sdružení právnických osob	OZ 1964	Příslušný paragraf byl zrušen bez náhrady

Zdroj: Dobrozemský, Stejskal (2015)

Z tabulky vyplývají tyto fakta:

Veškerá občanská sdružení a jejich organizační jednotky se od 1. 1. 2014 pokládají za spolky, hlavní spolky nebo pobočné spolky. Sdružení může změnit svoji právní formu na ústav nebo sociální družstvo podle jiného zákona. Je nutné, aby byla uzpůsobena i vnitřní úprava podle nové právní úpravy NOZ (§ 3045).

V období změn zákonných úprav byl zveřejněn zákon č. 68/2013 Sb., o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost a o změně zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon umožňoval do 31. 3. 2013

rozhodnout o změně právní formy a bez změny právní osobnosti převést původní občanské sdružení na obecně prospěšnou společnost.

Od 1. 1. 2014 není možné založit OPS neboli obecně prospěšnou společnost. Všechny vzniklé do konce roku 2013 se i nadále řídí dosavadními právními předpisy. OPS má právo změnit svoji právní formu na ústav, nadaci nebo nadační fond podle NOZ. Ustanovení NOZ o přeměně právní formy právnických osob se použili obdobně (§ 3050).

Nová úprava se dotýká i dalších právnických osob typu nestátních neziskových organizací, kterým se však tato práce nebude dopodrobna věnovat.

Podle NOZ, konkrétně podle § 402 a násl., vznikla nová právní forma, kterou je ústav. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

Úplný přehled neziskových organizací zahrnující i příslušné právní úpravy je tento:

- **spolek, ústav, nadace, nadační fond, přidružený fond (NOZ),**
- **politické strany a politická hnutí** (zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů),
- **círky a náboženské společnosti** (zákon o církvích a náboženských spol.).

Neziskové organizace vytvořené před 1. 1. 2014, které již po tomto datu nelze vytvořit díky jejich zrušené právní úpravě, ale které mohou i nadále existovat a fungovat jsou tyto:

- **obecně prospěšná společnost** (zákon o obecně prospěšných společnostech)
- **zájmová sdružení právnických osob (OZ 1964).**

Specifická skupina organizací, které mohou mít veřejně prospěšný záměr svého založení, jsou nazývány obchodní korporace. S novým ZOK, konkrétně zákon

č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, lze ve vybraných případech takovou organizaci založit. Další zvláštním případem je sociální družstvo, podtyp družstva. Také ZOK družstvo umožňuje zřídit k vyvíjení obecně prospěšné činnosti v sociální oblasti. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

NOZ se nestaví do pozice, že by znal a nařizoval jediné správné řešení, ale nabízí určitou rozmanitost cest k nějakému cíli. K určitým činnostem je možné zřídit jak spolek, tak stejně dobře i nadaci nebo nadační fond či ústav, případně i něco jiného. Záleží pouze na zakladateli, aby se rozhodl, co mu bude nejlépe vyhovovat. NOZ stojí na koncepci, aby si jednotlivé osoby samy pro sebe našli tu optimální cestu, kterou půjdou. (Pelikánová 2016)

2.1 Spolek

Spolek je samosprávným dobrovolným sdružením fyzických i právnických osob, který je založen k uskutečnění společného zájmu svých členů. Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou zřídit spolek a sdružovat se v něm. (§ 214 odst. 1 NOZ)

Spolek je právnická osoba zřízená za účelem uskutečnění určitého zájmu jeho zřizovatelů. Nezáleží, zda je záměr, pro který byl spolek zřízen, zcela soukromý (skupina osob sjednocujících se za účelem věnovat se společně svému zájmu) nebo naopak veřejný (spolek zřízený se záměrem například pomoci ohroženým skupinám obyvatel). Zákony dovolují obě podoby nebo i jejich kombinaci.

Jak fyzická, tak právnická osoba mohou být členy ve spolku. Členství ve spolku je individuální, tudíž nepřechází na právního nástupce člena. Rozhodnutím přijetí člena se obvykle zabývá nejvyšší orgán spolku. Spolek si může vést seznam svých členů, který ale není povinný. (§232 – § 235 NOZ) Členství podle § 237 může zaniknout odchodem člena ze spolku, dále nezaplacením členského příspěvku či vyloučením ze spolku kvůli závažnému porušení povinností plynoucích z členství.

Jak už bylo zmíněno, spolek mohou založit minimálně tři osoby řízeny společným zájmem, které se dohodnou na znění stanov (§ 218 NOZ), nebo kdokoliv svolá ustanovující schůzi (§ 222 a násl. NOZ), která následně rozhodnutím schválí stanovy.

„Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Pokud není zapsán do 30 dnů ode dne podání návrhu na zápis a pokud nebylo v této lhůtě ani vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do rejstříku 30. dnem od podání návrhu.“ (§ 226)

Stanovy spolku obsahují:

Povinné části zmíněné v § 218 NOZ:

- název, ve kterém musí být obsaženo slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“ nebo zkratka „z. s.“ (§ 216 NOZ),
- sídlo,
- účel, pro který byl zřízen,
- práva a povinnosti členů vůči spolku, popř. stanovení způsobu, jak jim budou vznikat práva a povinnosti,
- stanovení statutárního orgánu.

Dobrovolné části (pokud nejsou definované, tak se použijí přiměřeně ustanovení NOZ):

- druhy členství, práva a povinnosti jednotlivých druhů, přechod členství na právního nástupce, proces přijímání členů, členský příspěvek, pobočné spolky, pravidla pro vedení seznamu členů, zánik členství, vyloučení člena, zrušení a likvidace spolku a jiné.

Podle § 221 musí být stanovy v úplném znění uloženy v sídle spolku.

Pokud není stanoveno jinak, tak podle § 247 je nejčastěji nejvyšším orgánem spolku členská schůze. Zasedání členské schůze je nutné svolat minimálně 1krát do roka, pokud je schůze usnášeníschopná, vyhotoví se z ní zápis. Další ustanovení je v § 248 až § 254, které se zabývají členskou schůzí. Výbor nebo předseda mohou být statutárním orgánem.

I když členové spolku mohou přislíbit přispívání na činnost spolku formou členských příspěvků, za případné dluhy neručí a jejich účast ve spolku je zcela dobrovolná.

V §217 jsou vymezeny činnosti, které by spolky měly vykonávat. Vedle své hlavní činnosti, kterou je dosahování stanoveného účelu, nesmí jí být však podnikání nebo jiná výtěžná činnost, může spolek vytvářet i tzv. vedlejší činnost. V rámci této činnosti může spolek dokonce podnikat. Jak již bylo zmíněno, veškerý dosažený zisk musí být použit pro podporu činnosti spolku a dosahování účelu, ze kterým byl založen.

Spolek je zrušen likvidací soudem na návrh osoby nebo bez této osoby v případě, že tvoří činnost zakázanou, dále činnost, která je v rozporu s hlavní a vedlejší činností spolku ve stanovách, nucení 3. osoby k členství a podpoře spolku, bránění členům ze spolku vystoupit. O zrušení a likvidaci se zmiňují § 268 až § 273, je zde také zmíněno o tom, jak likvidátor naloží s likvidačním zůstatkem.

2.2 Ústav

Ústav je jednou z nových právních forem právnické osoby podle NOZ. Vznikl jako nástupce bývalé obecně prospěšné společnosti, pouze s několika rozdíly. Ústav se více hodí pro organizace, které se snaží koncentrovat na poskytování služeb. Navíc nemá členy, jejich členská základna je díky tomu pouze formální.

Podle § 402 jsou ústavy zakládány se záměrem provozovat činnosti přínosné pro veřejnost. Výsledkem jejich činností jsou každému rovnocenně přístupné za předem stanovených podmínek.

Ústav ale má svá omezení, zejména praktická. Například je povinen poskytovat služby na nediskriminačním základě, tudíž není možné stanovit za stejnou službu různé ceny a to různým skupinám osob. Opačně to je u spolku, kdy je běžné, že vstupné na akci pořádnou spolkem platí nečlenové spolku vyšší ceny než členové, což má mimo jiné motivovat ke vstupu do spolku.

Ústav je vhodný pro organizace zabývající se sociálními službami, naopak není vhodnou volbou pro rodinné a vzájemné poskytovatele služeb, kteří jsou oproti jiným ve výhodě.

V § 405 je uvedeno, jak založit ústav, a to zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti.

Zakládací listina obsahuje alespoň tyto náležitosti:

- název ústavu, který musí obsahovat slova „zapsaný ústav“ či zkratku „z. ú.“ (§ 404),
- sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejich prvních členů,
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statusu ústavu.

Vznik ústavu je uveden v § 407, vzniká zápisem do veřejného rejstříku.

Samozřejmě i ústavy mohou spravovat podnikatelskou činnost. Zisk z této činnosti musí být použit jen k podpoře činnosti, kvůli které byl založen, nebo k zaplacení nákladů.

Oproti spolkům ústavy mají zákonem určeno, kdo bude jaké funkce. Podle § 408 je ředitel statutárním orgánem ústavu s nárokem na odměny. Dále je to správní rada, která podle § 410 a.

§ 411 například dohlíží na ředitele, rozhoduje o hlavních finančních otázkách a jiné. Rada si může nárokovat odměnu jen v případě, pokud je to uvedeno v zakládací listině.

NOZ v § 417 uvádí nejen obecné metody zrušení PO, ale také další možnost zrušení. Pokud ústav nenaplní delší dobu svůj účel, zruší jej soud na návrh osoby, která osvědčí právní zájem.

2.3 Nadace

Nadace charakterizují účelová sdružení majetku, resp. chybí jim osobní složka, kterou mají například spolky. Zřizují se za určitým účelem, který může být obecně prospěšný nebo dobročinný. Obecně prospěšným účelem může být například ochrana duchovních hodnot, lidských práv, kulturních památek a jiné. Dobročinným účelem je třeba podpora konkrétní skupiny potřebných osob. (§ 306)

Předchozí právní úprava nadací více svazovala organizaci, kdežto nová právní úprava je volnější, a navíc posiluje práva zřizovatele nadace.

Pro nadace stále platí například zamezení podpory politické strany či hnutí a podpory členů svých orgánů, svých zaměstnanců či jejich osoby blízké. Nadace také nesmí být zakládány výhradně pro dosažení zisku. (§ 306)

Co lze nalézt v nové právní úpravě nadací je například to, že mohou podnikat v rámci vedlejší činnosti. Zisk z podnikání pak ale musí využít pouze na podporu své hlavní činnosti.

Nadaci lze založit pomocí nadační listiny, kterou nikdy neoznačujeme pojmem „smlouva“, bez ohledu na počet zakladatelů, nebo pořízením pro případ smrti.

Náležitosti nadační listiny podle § 310 a § 311 NOZ jsou:

- forma veřejné listiny,
- název, který musí obsahovat označení „nadace“ a vyjadřovat účel, pro který byla založena,
- sídlo,
- zakladatelé,
- účel, pro který je nadace založena,
- vklady – minimálně 500 000 Kč,
- nadační kapitál (fixní částka, peněžité vyjádření nadační listiny) – hodnota nadační jistiny se může v čase zvyšovat a snižovat, ale nikdy by neměla klesnout pod hodnotu uvedenou v zakládací listině jako nadační kapitál,
- orgány nadace.

Jako u předešlých právních forem i nadace vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku (§ 315).

Zároveň s nadační listinou musí být vydán také statut nadace podle § 314, případně do 1 měsíce ode dne vzniku nadace. Statut nadace se ukládá do sbírky listin a upravuje způsob jednání orgánů nadace, podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, nebo i okruh osob, kterým je lze poskytovat.

Právní úprava nadací umožňuje, aby se nadace přeměnila na nadační fond, například z důvodu, že již dlouhodobě nespĺňuje podmínku minimální výše nadačního kapitálu. Tuto právní úpravu musí umožnit výslovně zakladatelská listina nadace.

2.4 Nadační fond

Nadační fond patří mezi právní formy fundace a účelové sdružení majetku. Nadační fond se řídí vlastní úpravou v ustanovení § 394 a násl. NOZ, a na vše, čeho není obsazeno v této části NOZ se používají obecná ustanovení o právnických osobách (§ 118 a násl. NOZ).

Nadační fond je zakládán zakládající listinou nebo také pořízením pro případ smrti (§ 309 NOZ). Není zde vyžadován notářský zápis, ale podpisy všech zakladatelů musí být úředně prověřeny. Nadační fond nemá určenou minimální hodnotu vkladu, dále není jeho součástí nadační jistina a nadační kapitál. U nadačního fondu je obvyklá krátkodobá existence, to znamená, že je běžné, že když se prostředky z fondu postupem času vypotřebují za daným účelem, tak nadační fond zanikne. Ale, až na výjimky, jsou založeny jako trvalé subjekty. (Vít a Dobrozemský 2015)

Je možné nadační fond transformovat na nadaci, pokud to zakladatelská listina nadačního fondu výslovně doloží. (Dobrozemský, Stejskal 2015)

2.5 Obecně prospěšná společnost

Mezi hlavní cíl obecně prospěšné společnosti patří poskytování služeb konkrétní povahy pro společnost, a to například v oblasti sportu, kultury, sociální péče a humanismu, ochrany zvířat a životního prostředí. Tento cíl je poskytován všem a za stejných podmínek, které musí být předem zveřejněny.

Od roku 2014 se nové obecně prospěšné společnosti nezakládají. Současné obecně prospěšné společnosti se i nadále řídí zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, v posledním platném znění (§ 3050) a přesto v závěrečných ustanoveních (§ 3080) ruší tento zákon. Obecně prospěšné společnosti lze zrušit likvidací nebo bez likvidace. Bez likvidace probíhá zrušení tehdy, pokud se obecně prospěšná společnost slučuje, splývá s jinou obecně prospěšnou společností, nebo se na jiné obecně prospěšné společnosti rozděluje.

Orgány obecně prospěšné společnosti jsou správní rada, ředitel, který je zároveň statutárním orgánem, a zakladatel. Statutární orgán je volen a odvoláván správní radou a členy správní rady jmenuje nebo odvolává zakladatel.

Obecně prospěšná společnost nemusí vykonávat pouze hlavní obecně prospěšnou činnost, ale může také vykonávat doplňkovou nebo hospodářskou činnost. Doplňkovou činností může být například reklamní činnost. Hospodářská činnost představuje podnikání na základě živnostenského nebo jiného oprávnění. Veškerou činnost

schvaluje správní rada a vše musí být prokázáno u rejstříku obecně prospěšných společností.

Mohou požadovat dotace z veřejných rozpočtů. Jestliže jsou obecně prospěšné společnosti příjemci dotací či jiných příjmů z různých rozpočtů (státní rozpočet, rozpočet obce, rozpočet jiných územních orgánů, rozpočet státního fondu) nad 1.000.000,- Kč, jsou povinné mít roční účetní závěrku, která je ověřena auditorem. Ověření pomocí auditu je povinné také pro ty obecně prospěšné společnosti, které překročí čistý roční obrát 10.000.000,- Kč. (Vít a Dobrozemský 2015)

3 Financování neziskových organizací

At' už jde o neziskovou organizaci veřejnou či nestátní, je pro ni základním předpokladem k udržení samotného chodu organizace zajištění financování v dostatečné výši a ve vhodné struktuře. Každá organizace má mít jasně stanoveny způsoby, díky kterým může získávat zdroje na krytí nákladů svého fungování a na činnosti, které vyvíjí. Financování v neziskových organizacích se často spojuje se specifiky, která v mnohém plynou z jejich servisního a neziskového postavení ve společnosti. Je v mnohých oblastech bráno jedinečné a inovativní, dále v sobě spojuje prvky ekonomické, finanční, sociální, společenské i marketingové.

3.1 Principy financování neziskových organizací

Principy financování určují obecně přístupy k neziskovým organizacím, a to chování organizací ve vztahu klienta, neziskové organizace a financujícího orgánu neboli donátora.

Mezi základní obecné principy financování neziskové organizace patří:

1. „vícezdrojovost,
2. samofinancování
3. fundraising
4. neziskovost (neziskové rozdělování zdrojů),
5. daňové úlevy.“ (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2012, s. 94)

3.1.1 Vícezdrojovost

Princip vícezdrojovosti financování neziskové organizace je založen na získávání a využívání více zdrojů dotování. Tento princip se snaží zabezpečit nezávislost na jednom zdroji a vyhnout se tak případným negativním následkům při nenadálém selhání zdroje. Dalším důvodem pro princip vícezdrojovosti je to, že většina vnějších dárců není ochotna platit veškeré náklady konkrétního projektu či provozu organizace. (Stejskal, Kuvíková, Maťátková 2012)

Zdroje financování mohou být rozděleny podle Pelikánové (2016, s. 37):

- „dle charakteru zdroje: finanční zdroje (peněžní prostředky) a nefinanční zdroje (věcné dary, informace, dobrovolnictví),
- dle geografického původu zdroje: domácí zdroje a zahraniční zdroje,
- dle prostředků organizace: interní zdroje (vlastní činnost) a externí zdroje (veřejné, individuální a soukromé zdroje),
- dle způsobu nabytí: přímé zdroje (dary) a nepřímé zdroje (daňové úlevy),
- dle typu vlastnictví zdroje: veřejné zdroje (státní správa, samospráva, mezinárodní instituce, daňová asignace) a soukromé zdroje (individuální dárci, podnikatelé, nadace).“

V praxi vznikají různé kombinace uvedených zdrojů a dárců u neziskových organizací. (Stejskal, Kuvíková, Mat'átková 2012)

3.1.2 Samofinancování

Nezisková organizaci může získávat zdroje také svou vlastní činností, například prodejem vlastních výrobků, služeb, finančních investic, podnikáním, pronájmy majetku nebo členskými příspěvky. Čím více zdrojů si organizace získá svou činností, tím více je nezávislá na ostatních. Nejde pouze o finanční stránku, ale i o nezávislost v rozhodování samotném.

Výhodou samofinancování je, že nikdo nenutí neziskovou organizaci utratit je podle předem dané struktury, ani je vyúčtovat v daném termínu. Další výhodou je plynulejší tok financí, jelikož fungující samofinancování lze ovlivňovat lépe, než například termín obdržení dotace od státního či soukromého dárcce.

Nelze opomenout také psychologické výhody samofinancování. Vytváření vlastních příjmů může povzbudit sebevědomí nejen managementu, ale i zaměstnanců, má velmi pozitivní vliv na další pracovní výkony, které naplňují poslání organizace. Pokud dárci uvidí, že nezisková organizace je schopna si získávat své vlastní příjmy a není závislá pouze na nich, hodnotí takovou organizaci pozitivně a má to veliký vliv na jejich budoucí rozhodování o případné dotaci. Případné podnikatelské aktivity

mohou pomoci v rozvíjení zaměstnanců samotných, ale jsou také účinným nástrojem v rukou schopného manažera, který tak může dát větší prostor pro realizaci svým podřízeným.

Zda je organizace připravena pro samofinancování se musí prověřit pomocí několika hledisek. Těmito hledisky jsou hledisko legislativní, připravenosti lidských zdrojů, finanční a hledisko případného konfliktu s posláním organizace. (Pelikánová 2016)

3.1.3 Fundraising

Fundraising je proces, který se spolu s dalšími podílí na kvalitě vnitřních a vnějších vztahů, také ovlivňuje dobré jméno a image organizace. Jednou z hlavních zásad, která je uvedena skoro v každé publikaci, je, že fundraising není pouze o zdrojích, ale tento princip je zejména o lidech, jelikož právě oni poskytnou nebo neposkytnou organizaci finanční zdroje. (Šedivý, Medlíková 2012)

Fundraising je založen na aktivní činnosti neziskové organizace se záměrem získávání vnějších zdrojů. Závisí na oslovování donátorů a následné budování dlouhodobých a pevných vztahů. Důležité je také oslovit a přivést do neziskové organizace další nové členy, příznivce a přátele. Zdroje nejsou pouze finanční prostředky, ale jde i o věcné dary, know-how, informace, zkušenosti a jiné.

Pojem „fundraising“ je tvořen ze dvou slov, těmi jsou fund neboli v překladu zásoba, rezerva, a raise, což v překladu znamená pozvednout, zřídit, opatřit. Do češtiny obvykle nebývá překládán, ale jedná se o zajištění financí a dalších prostředků nezbytných pro chod organizace. Velmi často je fundraising spojován s neziskovým sektorem.

Jak již bylo zmíněno, fundraising není pouze o finančních zdrojích pro podporu projektu, ale také o lidech. Poskytuje dárci pocit začlenění a přináší mu především dobrý pocit, který souvisí se samotným historickým základem fundraisingu a filantropií. Filantropie je soubor činností vedených k podpoře dalších osob za účelem získání vyšší kvality života jedince i společnosti.

Fundraising lze realizovat v různých formách, kterými jsou fundraising individuální, firemní, od státních donátorů, nadace, nadační fondy a evropská unie.

Do individuálního fundraisingu patří například získávání finančních prostředků od jednotlivců formou peněžitých nebo věcných darů, veřejné sbírky, loterie, dobročinné aukce, dárcovské SMS a individuální dobrovolnictví.

Ve firemním fundraisingu jde o oslovování firem se zaměřením fundraisera na získání prostředků, a to opět věcných nebo peněžitých darů, financí z dobročinné aukce, reklamy, propagace, taktéž usiluje o firemní dobrovolnictví, zapůjčení prostor či techniky, zapůjčení pracovníků, například pro pomoc s účetnictvím, přípravou strategického plánu, s využitím marketingu pro rozvoj činností. Patří sem i slevy na nákup zboží a využívání služeb.

Pomocí fundraisingu od státních donátorů získává prostředky pomocí projektů státní správy a místní samosprávy. (Pelikánová 2016)

Ačkoliv nadace a nadační fondy patří k neziskovým organizacím, mohou se stát i významnými dárci pro neziskové organizace se zaměřením na přímou práci v terénu. Prostředky jsou získávány formou projektů, nadačních příspěvků a grantů a dotací. (Šedivý a Pelikánová)

Jako poslední formou lze realizovat fundraisingu prostřednictvím zakázek a projektů Evropské unie.

Mezi základní metody fundraisingu patří osobní setkání, veřejná sbírka, telefonická kampaň, poštovní kampaň a inzerce.

Nejefektivnější, ale i časově nejnáročnější, metodou fundraisingu je osobní kontakt realizován pomocí osobního setkání. Pro tuto metodu je nutná znalost úspěšného jednání, znalost asertivního chování a dostatek zkušeností a řečnickou obratnost.

Další metoda fundraisingu je regulována zákonem o veřejných sbírkách č. 117/2001 Sb., v aktuálním znění. Pravidla jsou upravována tak, aby pořádání sbírek

šlo ve prospěch veřejně prospěšných aktivit. Tento úryvek z výše zmíněného zákona udává, co si lze pod pojmem „veřejná sbírka“ představit a jaký je jeho účel (§ 1 odst. 1):

„Za veřejnou sbírku je považováno získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem nevymezeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zvláště humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí. Sbírkou není možné pořádat k účelu, který je v nesouladu s bezpečností státu, ochranou veřejného pořádku, ochranou majetku nebo ochranou práv a svobod druhých.“

Díky tomuto zákonu je jasně řečeno, že sbírkou je výlučně shromažďování finančních prostředků, nelze přijímat například hmotné dary. Za veřejnou sbírku je tak nutné pokládat i oslovování osob s potencionální šancí na poskytnutí finančního příspěvku. Jako příklady veřejných sbírek může být uvedeno zasílání již předvyplněných složenek, oslovování přispěvatelů na veřejných prostranstvích či výzva k zasílání příspěvků na bankovní účet pomocí internetových stránek dané organizace.

Základní atributy úspěšné veřejné sbírky jsou veřejná známost a důvěryhodnost pořádající akce, transparentní chování, účel potřebný, žádoucí a vyžadující osobní podporu veřejnosti, mediální podpora sbírky i tématu, škála možností, jak sbírku podpořit. (Boukal, 2013)

Telefonické kampaně jsou časově méně náročné než osobní setkání a díky nim lze oslovit více potenciálních dárců. Nedostatek osobního kontaktu ale může působit na potenciálního dárce negativním dojmem a ten bude reagovat rychlým odmítnutím.

Prostřednictvím poštovní kampaně lze oslovit dárce pomocí dopisů nebo v dnešní době již populárnějších emailů. Výhodou jako již u telefonické kampaně je oslovení většího počtu dárců. Opět je nevýhodou nedostatek osobního kontaktu.

V případě inzerce jde o kontakt dárce s organizací. Tento kontakt je ale anonymní. Díky metodě inzerce je osloveno hojné množství lidí. (Pelikánová 2016)

3.1.4 Neziskovost

Neziskovost je základním principem pro chod neziskových organizací a také základním principem jejich financování. Všechny příjmy, které organizace získá, použije na úhradu nákladů činností, které souvisejí s naplňováním poslání organizace, nikoliv na obohacení vlastníků nebo členské základny.

Pokud neziskové organizace chtějí, aby je veřejnost vnímala pozitivně a aby si získala jejich důvěru, musí si zachovat transparentnost neziskového nakládání se zdroji. Transparentnost v neziskových organizacích také znamená umožnění subjektům, které do organizace vložili své finance, sledovat rozhodnutí, aktivity a použití finančních zdrojů. Organizace musí zpřístupňovat informace veřejnosti s cílem, aby byla kdykoliv schopna doložit, odkud přijímá své finance, pro jaký účel budou použity a zda plní neziskový princip svého hospodaření. Donátor musí být povinně a pravidelně informován, kde budou jeho finance použity, pomocí tiskových zpráv, výročních zpráv či informací poskytnutých pomocí webových stránek.

Základními hodnotami k dlouhodobému udržení neziskových organizací se tak stávají důvěryhodnost, dobré jméno a transparentnost. V případě, že dojde ke ztrátě či zpochybnění těchto hodnot, je častokrát ohrožena celková existence organizace nebo může přijít o schopnost získávat dodatečné externí zdroje. (Stejskal, Kuvíková, Maňátková 2012)

3.1.5 Osvobození od daní

Všechny nestátní neziskové organizace jsou daňovými poplatníky. Přesto kvůli charakteru těchto organizací jsou jejich činnosti od některých daní osvobozeny, a to buď absolutně, nebo částečně. Nejdůležitější změna nastala v roce 2014, kdy vstoupilo v platnost zákonné opatření č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů, v souvislosti s nově vzniklou právní úpravou NOZ, ve zdaňování neziskových organizací. Tyto změny se promítly v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Vznikl nový pojem veřejně prospěšný poplatník, který označuje většinu právních forem neziskových organizací. V důsledku zrušení dědické a darovací daně a jejich začlenění do zákona o

daních z příjmů, jsou příjmy z darů skupinou osvobozených příjmů. Dále jsou vyloučeny z daňových nákladů výdaje vynaložené na příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy, které jsou osvobozené od daně, nebo příjmy nezahrnované v základu daně.

Podle Stejskala (2011) jsou tři základní režimy pro toky finančních prostředků, a to:

- „osvobození finančních toků neziskových organizací od daní, například osvobození určitých příjmů, osvobození od majetkových daní, osvobozené příjmy z hlediska DPH,
- úlevy na daních neziskových organizací, kdy z vypočtené daně z příjmu je možnost uplatnit snížení daňové povinnosti,
- úlevy na daních donátorům, kdy přispěvatelé mají možnost uplatnit si výši daru jako nezdanitelnou část základu daně nebo odčitatelnou položku.“
(Pelikánová, 2016, s. 42)

3.2 Způsoby financování neziskových organizací

Jak se financované organizaci zdroje poskytují, tedy jakým způsobem vstupují finanční prostředky do organizace a jak jsou využívány, to vše stanovují způsoby financování. Také určují vztah mezi poskytovatelem finančních prostředků a financovanou organizací při celkovém pokrytí finančních potřeb produkce výstupů, například produktů, aktivit či služeb. (Stejskal, Kuvíková, Mařátková 2012)

Podle teorie je možné stanovit čtyři způsoby financování, kterými je financování účelové, výkonové, globální a kombinované.

Účelové financování vyjadřuje prostředky, které jsou účelově vázané. Znamená to, že se mohou použít pouze pro předem stanovené účely, například schválený projekt. Vše je sledováno položkovým rozpočtem, využití je obvykle možné v příslušném roce, pokud si poskytovatel nestanoví využití jinak. Na konci roku následuje vyúčtování a závěrečná zpráva.

Výkonové financování poskytuje finance na provedení naplánovaných aktivit až poté, co je poskytovatel vyfakturuje.

Globální financování je založeno na poskytování předem určeného objemu financí na komplexní zabezpečení služeb neziskových organizací.

Kombinované financování slouží k odstranění nevýhod jednotlivých způsobů. Uváděné způsoby se v praxi často kombinují pro odstranění ohrožení v případě nedostatku financí získaných jedním ze způsobů. (Pelikánová, 2016)

3.3 Nástroje financování neziskových organizací

Tyto nástroje lze definovat jako pravomoci financující organizace uplatnitelné v oblasti finančního řízení proti neziskovým organizacím, kterým se finanční prostředky poskytují. Jejich úkolem je zvýšení finanční kontroly financované organizace. Uplatňovat nástroje financování lze buď automaticky ze zákona, resp. zákona o rozpočtových pravidlech č. 218/2000 Sb. a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb., nebo na smluvním základě, například ve smlouvě o poskytnutí prostředků si poskytující vymezuje právo určit podíl, ze kterého bude výstupy financovat. (Stejskal, Kuvíková, Mařátková 2012)

3.4 Finanční zdroje neziskových organizací

Zde budou probrány především ty finanční zdroje, ze kterých mohou získávat jednotlivé neziskové organizace bez ohledu na to, zda se člení mezi státní nebo nestátní. Finanční zdroje se mohou rozdělit do tří základních skupin: vlastní, cizí a potencionální zdroje.

3.4.1 Vlastní zdroje

Vlastní zdroje lze nazývat i jinak, a to zdroje samofinancování. Tyto zdroje obvykle poskytují vlastní členové nebo je organizace zvládne opatřit vlastní činností. Tyto zdroje může organizace nejlépe ovlivnit, jelikož o nich rozhoduje, například určuje výši členských příspěvků, rozhoduje o pronájmu svého majetku a jiné.

Tyto zdroje lze používat podle vlastních rozhodnutí, management organizace není ovlivněn vůlí poskytovatelů zdrojů, což je možné využít pro kombinaci různých zdrojů, kdy je nutné spojení vlastního zdroje s dalšími, například k dotaci ze státního rozpočtu při spolufinancování.

Může se z nich vytvářet i finanční rezerva do budoucích let na konkrétní aktivitu nebo projekt, například nezbytné opravy nebo nákupy pozemku, či se obecně snažit o zvýšení finanční jistoty organizace. (Stejskal, Kuvíková, Maťátková 2012)

Mezi vlastní zdroje patří členské příspěvky, příjmy z výkonu hlavní a vedlejší činnosti a příjmy z podnikání.

Členské příspěvky je možné dělit na příspěvky přijaté a placené. Obě skupiny lze dále členit na příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami a členské příspěvky. U členských příspěvků z hlediska daňového je možné dělit také neziskové organizace, a to a organizace členského charakteru a nečlenské neziskové organizace. Skutečnost, že členské příspěvky jsou předmětem daně, udává zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., §18a. Následující paragraf, tedy § 19, však od daně z příjmu osvobozuje členské příspěvky podle stanov, statusu, zřizovacích nebo zakladatelských listin a jiných v zákoně uvedených. Pro plátce ale dle §25 zákona o daních z příjmů není příspěvek daňově uznatelných nákladem. Je nutné zhodnotit, zda se osvobození organizace týká a má-li to v zřizovací listině nebo zakladací listině, statutu či stanovách ustanovení o členských příspěvcích.

Doplňková činnost je v podstatě nejsnazší cesta k přijímání více peněžních prostředků, které může využít ve prospěch hlavní činnosti organizace či ve prospěch jiného využití. Typickou doplňkovou činností jsou například pronájmy různých ploch, pozemků, budov, speciálního vybavení. Dalšími, které jsou mezi organizacemi velice populární, je například poskytnutí reklamy podnikatelům, spolupráce s obcemi a městy při pořádání společenských akcí a jiné. Firma propůjčí své jméno v reklamě organizace s tím, že se snaží tímto způsobem nalákat spotřebitele ke koupi svých výrobků či služeb.

Podnikání definuje zákon č. 89/2012 Sb., NOZ, jako podnikatele, tedy osobu podnikající, v § 420 odst. 1 takto: „Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským či podobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“ Nezisková organizace může například poskytovat reklamu jako formu propagace, pronajímat prostory, pravidelně organizovat výstavy, koncerty či jiné aktivity se záměrem zisku, pravidelně organizovat vzdělávací semináře za účelem zisku, prodávat nakoupené či vyrobené předměty a pravidelně organizovat zájezdy, tábory a jiné za účelem zisku. Příjmy, které nezisková organizace získá podnikáním, jsou vždy předmětem daně. Neziskové organizace se musí řídit speciálním právním předpisem, který stanovuje omezení v rámci podnikání jednotlivých právních forem.

Pokud nezisková organizace v hlavní činnosti pouze podniká, nelze ji považovat za veřejně prospěšného poplatníka. (Pelikánová 2016)

3.4.2 Cizí zdroje

Za cizí se považují takové zdroje, které nezisková organizace získá na určitou dobu a po smluvené době je musí opět vrátit. Poskytovateli těchto zdrojů jsou například banky. Nevýhodou tohoto financování je neopominutelný úrok, který musí vypůjčitel uhradit.

Využití cizích zdrojů by měla organizace velmi zvážit a posoudit, zda je pro ni výhodná. Při špatném rozhodnutí může znamenat pro společnost nebezpečí například nesplnění závazků, způsobení finančních problémů i jiným organizačním jednotkám, dokonce i poškození pověsti celé organizace.

3.4.3 Potenciální zdroje

Jsou to veškeré zdroje, díky kterým mohou neziskové organizace získat a čerpat případné prostředky pro své činnosti. Jedná se o tzv. nenárokové zdroje, lze je většinou získat na základě žádosti či projektu od nejrůznějších veřejných institucí, podnikatelských subjektů i jednotlivců. Finanční prostředky se musí použít na odsouhlasený účel a na některé náklady, které jsou vybrány.

V praxi se lze setkat s tím, že různé poskytující instituce tyto prostředky pojmenovávají různými názvy. Je nutné si vždy přečíst smlouvu o poskytnutí prostředků a na základě této smlouvy se rozhodne, o jaký zdroj se jedná, jelikož každá z forem má své specifické daňové dopady.

Do této skupiny zdrojů patří:

1. Příspěvky ze zdrojů Evropské unie – je možné je získat ze strukturálních fondů pomocí regionálních operačních programů a z jednotlivých programů vyhlášených správcovskými institucemi či organizacemi.
2. Přímé dotace ze státního rozpočtu – mezi poskytovatelem a organizací není další instituce nebo orgán, například dotace od Ministerstva kultury nebo Ministerstva životního prostředí.
3. Nepřímé dotace ze státního rozpočtu – vymezeny pro nestátní neziskové organizace s organizačními jednotkami.
4. Příspěvky z rozpočtů územních samospráv (krajů a obcí) – liší se od sebe jak ve výši, tak i v účelu, a to díky odlišným krajům či obcím, v tomto případě je dobré sledovat webové stránky krajů a velkých měst, kde jsou uveřejněny grantové programy.
5. Příspěvky od nadací a nadačních fondů – podpora na základě písemné žádosti s popisem projektu a finančními prostředky, který bude posouzen, výhodné je nabídnout protihodnotu.
6. Firemní dárcovství – oslovení a zaujetí osoby, která rozhoduje o přidělení příspěvku.
7. Individuální dárcovství – darovat můžou členové organizace, dobrovolníci a další, dárcovské SMS, pokladničky, prodej vstupenek, přímé oslovení poštou, inzerce.

Dalšími zdroji může být například daňová asignace, loterie a sbírky, daňové úlevy. (Stejskal, Kuvíková, Maťátková, 2013)

3.5 Státní dotační politika

Stát se zavázal občanům k zajišťování tzv. veřejných služeb, kterými jsou zejména sociální služby, zdravotnictví, školství, kultura, doprava, obrana a bezpečnost, soudnictví, vězeňská služba, oblast důchodového zabezpečení a jiné. Stát ale neposkytuje veřejné služby sám, je řada dalších poskytovatelů. Proto vytváří veřejné politiky navrhuující a formulující nejen cílový stav a způsob, jak ho dosáhnout, ale i vymezuující vztahy s ostatními poskytovateli.

Stát má řadu nástrojů, díky kterým může zajistit od neziskových organizací vykonávání veřejných služeb, a to od dotací, zakázek a plateb třetím osobám, přes daňové úlevy a daňová osvobození, až po vymezení pravidel, za kterých je možné veřejnou službu poskytovat. (Pelikánová 2016)

3.6 Soukromé financování neziskových organizací

Tyto zdroje jsou získávány od jednotlivých lidí nebo firem, kteří tak podporují svými dary veřejně prospěšné aktivity neziskových organizací. Systém veřejného financování vytváří neustálý tlak na financování vícezdrojové. Tím se zvyšuje rok od roku význam soukromého financování neziskových organizací.

Motivem k dárcovství ze strany poskytovatele může být snaha o zlepšení prostředí a vztahů, ve kterých dárci žijí a podnikají, přispívání k celospolečenskému blahobytu, nebo u šlechtických rodin udržení tradice či snaha o medializaci svého darování ve vlastní prospěch. Podpořit tak můžou komunity, ve kterých žijí a podnikají, specifické komunity, například náboženské společnosti či církve, rozvoj společností na poli umění a vědy, zdraví a sociální status díky úhradě nových lékařských přístrojů, humanitární pomoci apod.

3.7 Zákon o dobrovolnické službě

Pro provoz organizace je možné získat i dobrovolníky, přesto je tato příležitost na pracovní sílu navíc jen teoretická. Z praktické stránky jsou dobrovolníci pro sociální služby těžko dosažitelní, jelikož zájem o dobrovolné práce je v službách poskytovaných

organizací velmi nízký. Zde je přesto uvedeno, čím by se měl poskytovatel v případě zájmu o dobrovolnictví řídit.

Vít (2015) uvádí zákon o dobrovolnících a dobrovolnictví jako jednu z cest neziskové organizace k zajištění pracovních sil. Pod dobrovolnou prací si lze představit práci, která je vykonávána, aniž by byl očekáván nárok na odměnu. Vhodným řešením je poskytnout u dobrovolnické práce nějakou výhodu, například nabídka na náhradu výdajů na ubytování, cestovné či stravování. Tyto výhody ale nejsou nutné.

V praxi lze rozlišit dva základní typy dobrovolnické práce, a to práci, která je upravena zákonem o dobrovolnické službě, nebo dobrovolnou výpomoc mimo ustanovení dané zákonem o dobrovolnické službě.

Tento zákon, tedy zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, reguluje některé vztahy související s výkonem dobrovolné práce, ale neupravuje dobrovolnou práci jako celek. Zákon vymezuje tzv. „dobrovolnickou službu“, která je státem podporována.

V zákoně jsou rozlišeny dvě organizace, jimiž jsou organizace vysílající, která poskytuje dobrovolníky, a organizace přijímací, které služeb dobrovolníků využívají.

Vysílající organizace je veřejně prospěšná právnická osoba sídlící v ČR. O dobrovolnících musí rozhodovat ve smyslu výběru dobrovolníků, dále eviduje informace o nich, připravuje je na výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvy o výkonu dobrovolnické služby. Tato organizace má jakožto právnická osoba podmínku pro fungování a tou je udělení akreditace Ministerstvem vnitra ČR.

Fyzická osoba nebo veřejně prospěšná právnická osoba, pro jejíž potřebu je dobrovolnická služba vykonávána, je tímto zákonem vymezena jako přijímací organizace.

Tento zákon rovněž stanovuje, jaké základní nezbytné náležitosti musí smlouva mezi dobrovolníkem a vysílající organizací obsahovat. Vysílající organizace je povinna také pojistit dobrovolníka, a to nejen na škodu, kterou může způsobit on sám třetí osobě, tedy přijímací organizaci, ale také na případná zranění dobrovolníka samotného, pokud

se přihodí během výkonu dobrovolné činnosti. Dobrovolník odpovídá pouze za škodu, kterou způsobil sám úmyslně.

Mezi vysílající a přijímající organizací vznikne závazek, který spolu sjednají v rámci písemné smlouvy, ve které blíže upraví podrobnosti provedení dobrovolné práce pro přijímací organizaci. Dobrovolníci se ale nesmí účastnit na výkonu podnikatelské činnosti přijímající organizace.

Otázkou může být, proč se vlastně neziskové organizace dobrovolně podřizují režimu zákona o dobrovolnické službě. Jedním z hlavních důvodů jsou převážně dotace, které akreditované vysílající organizace dostávají od ministerstva na podporu dobrovolnické služby.

Pokud jde o druhý typ dobrovolné práce, tak smlouva o dobrovolnické výpomoci není v NOZ výslovně upravena. V tomto případě se tedy jedná o nepojmenovanou smlouvu dle §1746 odst. 2 NOZ. Je na smluvních stranách, jak si upraví vzájemná práva a povinností v dané smlouvě.

Co by se mělo vědět s ohledem na případné škody je to, že nezisková organizace může odpovídat za škodu způsobenou třetí osobě dobrovolníkem při výkonu jeho dobrovolné práce. I proti této škodě, stejně jako proti škodě vzniklé při vykonávání práce dobrovolníkovi, se může nezisková organizace pojistit.

4 Návrh založení nestátní neziskové organizace

Praktická část práce je zaměřena na návrh založení nestátní neziskové organizace. Pro založení byla vybrána nestátní nezisková organizace poskytující pečovatelskou službu znevýhodněným osobám.

Ztráta soběstačnosti v běžných životních činnostech, a s ní spojená potřeba pomoci druhé osoby, může nastávat postupně, nebo přijít neočekávaně jako důsledek prodělané nemoci. Vždy ale přináší významné a někdy zcela zásadní změny v životě osoby, která péči potřebuje, ale také v životě lidí v blízkém okolí. Péče o osoby, které se z různých důvodů nemohou postarat samy o sebe, by rozhodně měla patřit k morálním povinnostem rodinných příslušníků, kteří jsou zdraví a produktivní. Bohužel jsou i situace, kdy se rodina nedokáže dostatečně postarat o své blízké. V takové chvíli je nejlepší volbou právě pečovatelská služba, která se snaží co nejvíce pomoci osobě usnadnit její život v domácím prostředí.

4.1 Pečovatelská služba

Pečovatelská služba patří do skupiny sociálních služeb, které se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, který přesně stanovuje povinnosti, které by měl poskytovatel splňovat. Některými z povinností je například registrace služby v Registru poskytovatelů sociálních služeb, uzavření písemné smlouvy s osobou, které je péče poskytována, dodržování lidských práv a občanských svobod apod. Důležitou povinností, kterou musí registrovaný poskytovatel dodržovat, je maximální výše úhrady, kterou si smí účtovat za poskytnuté služby. Výše úhrady je zapsána ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., v aktuálním znění, která provádí zákon o sociálních službách.

Podle předpisu č. 108/2006 Sb. Zákona o sociálních službách zní definice pečovatelské služby uvedena v § 40 odst. 1 následovně: „Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje

ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.“

V odstavci 2 je poté uváděno které základní činnosti služba obsahuje:

- **pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,**
- **pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,**
- **poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,**
- **pomoc při zajištění chodu domácnosti,**
- **zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.**

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, zmiňuje v § 6 právě pečovatelskou službu.

V prvním odstavci jsou blíže popsány činnosti, které jsou uvedeny v zákoně, které by pečovatelka měla klientovi umět poskytnout. Jsou to například běžné činnosti jako pomoc při podávání jídla a pití, pomoc s oblékáním, pomoc při použití WC, pomoc při přípravě jídla a pití, běžný úklid a údržba domácnosti, běžný nákup a pochůzky, praní a žehlení, doprovázení k lékaři nebo do zaměstnání apod.

V druhém odstavci jsou stanoveny maximální výše úhrady za poskytnutí pečovatelské služby. Maximální výše za úkony, které pečovatelská služba poskytuje, je 130 Kč za hodinu, podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů. Pokud poskytování těchto úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.

Nedílnou součástí zákona jsou také standardy kvality sociálních služeb, které by měly sloužit zejména poskytovateli k sebehodnocení a hodnocení kvality péče, která je nabízena.

4.2 Poslání a cíle pečovatelské služby

Posláním a cílem pečovatelské služby je hlavně pomoc všem znevýhodněným osobám tak, aby mohly žít relativně nezávislý život ve svých domácnostech a v kruhu

své rodiny co možná nejdéle. Poskytuje soubor služeb a úkonů, které slouží k zachování soběstačnosti uživatele sociální služby, umožňuje mu zapojení do běžného života, naplňuje jeho potřeby, snaží se zachovat jeho současný způsob života a jeho setrvání v domácím prostředí. Tyto úkony a služby jsou například pomoc při hygieně, úklid domácnosti, doprovod do společnosti a jiné, které se odvíjejí od aktuálních potřeb a přání uživatele.

Služba bude klientům poskytována v pracovních dnech od 7:00 do 19:00. Předpokladem je, že bude služba poskytnuta maximálně 6 klientům za den. Tyto údaje jsou odhadovány pro začátek organizace, která je zřízena bez předchozí zkušenosti s vedením pečovatelské služby. Pokud by byl o tyto služby větší zájem, je možné přizpůsobit služby pro větší počet klientů a také přizpůsobit časový rozsah pro poskytování služeb.

4.3 Analýza obyvatelstva v Karlovarském kraji

Při samotném návrhu založení je nutné vyřešit, kde tuto organizaci založit a poskytovat služby. V tomto případě se jedná o založení nestátní neziskové organizace v Karlovarském kraji. Potencionálními klienty pečovatelské služby jsou převážně senioři. Podle průzkumu statistických tabulek v Karlovarském kraji seniorů stále přibývá, jen v posledních letech byl zaznamenán nárůst podílu lidí nad 65 let na obyvatelstvu o necelých 5 procent. Hlavním zdrojem pro získání věkové struktury obyvatelstva v Karlovarském kraji byl Český statistický úřad. V tabulce č. 2 jsou informace uvedené pouze do roku 2016, přesto je vidět, že značná část obyvatelstva na Karlovarském kraji jsou senioři.

Tabulka č. 2: Věková struktura obyvatelstva v roce 2016

Věk	Okresy			
	Karlovarský kraj	Cheb	Karlovy Vary	Sokolov
0 – 14	44.413	14.167	16.601	13.645
15 – 64	196.260	60.524	76.181	59.555
65 +	56.076	17.146	23.003	15.927
Celkem	296.749	91.837	115.785	89.127

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ (2016)

Z tabulky č. 2 je patrné, že nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé ekonomicky aktivní ve věku od 15 do 64 let. Druhou nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé starší 65 let a nejméně je dětí do 14 let. Z tohoto vyplývá, že v Karlovarském kraji převládají senioři nad dětmi a jak je patrné, tak v následujících letech bude obyvatel nad 65 let stále přibývat.

Na internetových stránkách MPSV lze získat informace o poskytovatelích sociálních služeb uvedených v Registru poskytovatelů sociálních služeb. V Karlovarském kraji je celkem 18 domovů pro seniory. Od roku 2016 přibyly dva nové domovy. Kraj se přesto snaží problém s nedostatkem míst řešit pomocí prosazování a rozvíjení ambulantních a terénních služeb. Momentálně je dle Registru poskytovatelů v Karlovarském kraji 21 zřizovatelů pečovatelské služby, v Chebu je jich 5, v Sokolově 9 a v Karlových Varech 7. Po přihlédnutí k počtu obyvatel bylo zvolené založení v okrese Karlovy Vary.

4.4 Právní forma pečovatelské služby

Nejlepší volbou pro právní formu nestátní neziskové organizace poskytující pečovatelskou službu se zcela jednoznačně jeví ústav. Jak bylo zmíněno v teoretické části, ústav se hodí zvláště pro organizace poskytující služby sociální a veřejně prospěšné. Tato forma je také velice podobná bývalé obecně prospěšné společnosti. Účel ústavu je přímo stanoven v NOZ, v § 402, provozování činnosti musí být užitečné společensky nebo hospodářsky. Zároveň musí být každému rovnocenně dostupná

za podmínek předem stanovených, v tomto případě se jedná o ceník vykonávaných služeb.

4.5 Založení ústavu poskytující pečovatelskou službu

Než vůbec dojde k samotnému založení ústavu, je nutné kontaktovat krajský úřad v Karlovarském kraji, zda má o takovou službu zájem, neboť je nezbytnou součástí financování takovéto služby. V tomto případě krajský úřad podpoří založení ústavu, protože považuje za nutné podporovat terénní služby, aby klienti mohli zůstat ve svém domácím prostředí. Tato služba je zároveň levnější než pobyt v zařízení.

Ústav je stanoven zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, respektive od § 402 po § 418. Ústav musí založit minimálně 1 osoba, v tomto případě proto bude zřizovatel pouze jeden. Přesto jsou nutné pro založení minimálně 4 osoby, těmi je ředitel a alespoň tříčlenná správní rada. Zakladatel může být buď ředitel, nebo člen správní rady. Zřizovatel se tedy stává ředitelem, k sobě přibere další tři členy. Nikde není zakázáno, že jako členové správní rady nemůžou být uvedeni rodinní příslušníci, proto jsou zde vybráni. Ti se stávají členy správní rady, která by měla dohlížet na naplňování účelu a dbá o řádné hospodaření s majetkem. Ve výjimečných situacích je nutné, aby si ředitel vyžádal předchozí souhlas jednotlivých členů správní rady, pokud řeší právní jednání uvedené v NOZ sám. Členové správní rady musí doložit výpis z rejstříku trestů. Dozorčí radu už ústav zakládat nemusí, nebo není nutná k jeho založení. Místo dozorčí rady je možné zřídit revizora, ale také to není potřebné k založení ústavu.

Ústav se zakládá 2 způsoby (§ 405) a to buď zakladatelskou listinou, nebo pořízením pro případ smrti.

Organizace bude založena pomocí zakládací listiny, která by měla být notářsky ověřená. Ta musí být písemná a měla by obsahovat alespoň tyto údaje:

- údaje o zakladateli ústavu,
- název a sídlo ústavu,
- výše vkladu zakladatele, případně informace o nepeněžitém vkladu,
- zmíněn musí být i účel ústavu, který je dán zákonem, a činnost ústavu, která daný účel naplňuje,
- dále jsou zde uváděny orgány ústavu, kterými je ředitel a správní rada, včetně funkcí orgánů a osobních údajů jednotlivých členů.

V samotném závěru zakládací listiny je uvedeno, že ústav každý rok musí vydávat výroční listinu a v neposlední řadě zrušení ústavu. Zakládací listinu je nejlepší zpracovat za pomoci právníka, aby nedošlo k vrácení listiny soudem.

K zakládací listině se přikládá i notářsky ověřený zápis ze zasedání správní rady, kde se rozhodne o volbě ředitele ústavu. V tomto případě právě může mít zakladatel plnou moc od členů správní rady, aby mohl rozhodovat jejich jménem o zvolení ředitele.

Dalším důležitým krokem k založení ústavu patří zápis do rejstříku ústavů (§407). Návrh na zápis nestátní neziskové organizace do veřejného rejstříku se musí vyplnit pomocí formuláře přes internetovou stránku ministerstva spravedlnosti. Poté, co je internetový formulář vyplněn, je nutné ho vytisknout a podepsat. Ve formuláři se také uvádí, kam je nutné návrh podat. Tyto zápisy provádí rejstříkový soud. Rejstříkových soudů je celkem 7. Soud je předem určen, rozhodující je zejména adresa sídla ústavu, v tomto případě jako nejvhodnější připadá podat návrh na Krajský soud v Plzni. Od května 2015 je založení ústavu osvobozeno od soudního poplatku. Soud rozhodne usnesením o zápisu ústavu, to je povinen vydat do 5 pracovních dnů ode dne podání návrhu. Usnesení posléze nabývá právní moci 15 dnů od doručení, pokud by návrh nebyl v pořádku, soud vyzve navrhovatele k opravě. (Jak založit ústav, 2014) <https://www.davidzahumensky.cz/2014/10/13/jak-zalozit-ustav-podle-obcanskeho-zakoniku/>

Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, musí být každá sociální služba registrována na příslušném krajském úřadě podle sídla organizace. Podmínkou registrace je v první řadě podání písemné žádosti o registraci. Žádost musí obsahovat:

- základní údaje o zřizovateli: jméno, příjmení, místo trvalého pobytu, datum a místo narození,
- údaje o poskytovaných službách: název a místo poskytování sociálních služeb, druhy poskytovaných služeb, popis personálního zajištění poskytovaných sociálních služeb – tzv. organigram, plán finančního zajištění sociálních služeb – finanční rozvaha a další.

Důležité je také doložení dokladů o bezúhonnosti všech fyzických osob, které budou poskytovat sociální služby, a jejich doklady prokazující odbornou způsobilost a osvědčení o absolvování akreditovaných kvalifikačních kurzů pro poskytování těchto služeb. Doklad o tom, že žadatel nemá daňové nedoplatky a nemá doplatky na pojistném a penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

V neposlední řadě se přikládá i doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu, z čehož vyplývá oprávnění žadatele tyto objekty nebo prostory užívat.

Před započítím poskytování sociálních služeb je zřizovatel povinen uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociálních služeb. Její úředně ověřená kopie musí být zaslána krajskému úřadu jako součástí registrace.

Pokud žadatel všechny podmínky pro registraci splňuje, je obeznámen krajským úřadem o rozhodnutí o registraci. Rozhodnutí obsahuje označení poskytovatele sociálních služeb včetně údajů uvedených v žádosti, identifikační číslo přidělené poskytovateli, název a místo poskytování služeb, druhy poskytovaných služeb, okruh osob, kterým budou služby poskytovány, údaj o kapacitě poskytovaných služeb a den započetí poskytovaných služeb.

Posledním krokem k úspěšnému založení zapsaného ústavu je právě tato registrace služby na příslušném krajském úřadě a tímto je služba automaticky uvedena i v registru poskytovatelů sociálních služeb, kde si mohou klienti najít kontakt na poskytovatele služby, případně i další základní informace.

4.6 Sídlo ústavu

Sídlo ústavu poskytující pečovatelskou službu bude umístěno v Karlových Varech, respektive se jedná o dvoupatrový menší dům v jedné z částí Karlových Varů. Aby mohlo být sídlo uvedeno jako kontaktní adresa organizace, je nutné doložit písemný souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla ústavu s doloženou ověřenou kopií nájemní smlouvy. Jelikož je dům ve vlastnictví dvou správních členů organizace, odpadají provozní náklady, které by bylo nutné vynaložit za nájem.

Prostory v sídle by byly pouze pro personál a vedení organizace, jelikož poskytovaná služba je terénní. V tomto případě by měla být v prostorech kancelář s kancelářským nábytkem a výpočetní technikou, šatna pro personál a hygienické zařízení. Vše je možné zařídit v přízemním patře domu.

5 Rozpočet projektu

Před samotnou otázkou, jakými finančními zdroji bude služba zajištěna, je důležité vyčíslit, kolik musí poskytovatel zajistit, aby služba mohla být založena a mohla fungovat v prvním roce. Podle vyčíslených nákladů se zjistí také, jestli výše počátečního vkladu zakladatele, která činí 10.000 Kč, bude dostatečný kapitál pro start projektu.

5.1 Náklady

5.1.1 Vstupní náklady

Před samotným vznikem organizace je nutné vynaložit finanční zdroje na tzv. vstupní náklady. Tyto náklady jsou spojené se samotným založením ústavu. Náklady jsou tvořeny poplatky za ověření listin a podpisů. Tato ověření už nezpracovává pouze notář, ale takové služby poskytuje i Česká pošta. Je nutné vybírat poštu se službami CZECH POINT, které v současné době provádí většina. U ověření listin se platí 30 Kč za listinu ve formátu A4 a u ověření podpisu je to 30 Kč za podpis. Dalšími náklady spojenými s poštou jsou například doporučená psaní. Za posláni doporučeného psaní se platí standardně 44 Kč. (Ceník služeb české pošty, 2018) V poslední řadě je tu vstupní náklad v podobě úhrady 6.800 Kč za poskytnuté advokátní služby při vyhotovení zakládací listiny. Tento náklad není nezbytný, ale je doporučen pro lepší orientaci v daných zákonech, které určují založení.

1) Ověření listin a podpisů a poštovní služby: 500 Kč

2) Náklady za advokátní služby: 6.800 Kč

5.1.2 Provozní náklady

Zakladatelka ústavu a členové správní rady vložili do ústavu veškeré kancelářské vybavení. Tím nejdůležitějším je psací stůl, židle a komoda. Jako sponzorské dary společnost dostala notebook s operačním systémem Windows a starší tiskárnu HP officejet 5500 series. Jiné kancelářské vybavení lze časem pořídit. Dalšími důležitými náklady jsou kancelářské potřeby, jako psací potřeby, papíry do tiskárny

a sešity, případně sešívačka, děrovačka a pořadače na dokumenty s euro deskami a další. Na kancelářské potřeby se počítá s 500 Kč. Dalším nákladem, který je zapotřebí k provozu tiskárny, jsou náplně, černobílá a barevná. Černobílá náplň se pohybuje kolem 240 Kč a barevná kolem 360 Kč. Předpokládá se, že náplně pořídíme maximálně 2x ročně. K notebooku je nutné zavést připojení k internetu. To lze u společnosti O2 sjednat spolu s telefonní linkou za výhodnější cenu jako balíček internet + neomezené volání z pevné. Pravidelné měsíční poplatky by činily 353 Kč za poskytování O2 služby Internet Start+ a k tomu služba O2 Neomezená linka. V rámci měsíčního poplatku získáme základní IP telefon, který bude pro organizaci sloužit jako kontaktní údaj. Modem pro připojení k internetu je nutné od společnosti zakoupit za 199 Kč. Organizace má v plánu poskytovat služby pouze v Karlových Varech, ne v rámci celého Karlovarského kraje, proto náklady vynaložené na pořízení auta nepatří k těm nejnutnějším v začátcích provozu. Protože v začátku organizace nebude schopna obstarat firemní vozidlo, je nutné, aby pečovatelka měla možnost se dopravit ke klientům. Zakladatel je ochotný pečovatelce uhradit náklady spojené s cestovným. V rámci toho, nabízí řešení ve formě Karlovarské karty, která by usnadnila přesun mezi klienty v Karlových Varech. Vystavení Karlovarské karty stojí 170 Kč a jízdné na celý rok pro jednu pečovatelku vychází na 3.200 Kč. Do provozních nákladů se také může započítat základní zdravotnický materiál, například obvazy a vybavení lékárničky. Pečovatelka nebude poskytovat žádné zdravotnické služby, jedná se pouze o základní činnosti pro život klienta.

- 1) **Náklady na kancelářské potřeby:** 500 Kč
- 2) **Náklady na provoz tiskárny:** 2 x 600 Kč = 1.200 Kč
- 3) **Náklady na připojení internetu a telefonní linky:** 12 x 353 Kč = 4.236 Kč
- 4) **Modem pro připojení k internetu:** 199 Kč
- 5) **Náklady na jízdné:** 2 x (170 + 3200) = 6.740 Kč
- 6) **Zdravotnický materiál:** 2.000 Kč

5.1.3 Mzdové náklady

Tyto náklady jsou v pečovatelské službě těmi nejdůležitějšími a také nejnákladnějšími. Pečovatelská služba je především o poskytování služeb, a to poskytování lidmi, kteří jsou kvalifikováni tuto práci vykonávat. Je kladem velký důraz na splnění kvalifikačních požadavků a současně na osobnostní předpoklady jedince pro výkon dané práce. Právě z tohoto důvodu je zde minimální nebo nulový počet dobrovolníků, kteří chtějí pomáhat vykonávat tuto činnost. Předpokládá se, že organizace řídicí se zákonem o sociálních službách, jsou profesionální, tudíž jejich fungování není vhodné zakládat právě na dobrovolnické práci. Pokud se ale najde dobrovolník pro vykonávání některých ze služeb, je nucen se primárně řídit zákonem o dobrovolnické službě. Jde pouze o základní činnosti v poskytovaných službách, například podání a příprava jídla a pití. Další služby může vykonávat pouze pod dohledem pečovatelky.

Poskytovatel musí zaměstnávat minimálně sociálního pracovníka, pečovatelku a účetní, nebo využívat externí služby k řešení účetnictví. Účetní stránka organizace je vyřešena zakladatelkou, která absolvovala ekonomickou školu, a členkou správní rady, která má několikaleté zkušenosti s prací účetní. Jedná se o práci s rozpočtem, účtování o nákladech a výnosech, účtování o stavu a o výsledku hospodaření včetně účetní závěrky a správy účetních knih.

Sociálního pracovníka je nutné přijmout, pokud splní podmínky dané podle zákona o sociálních službách. Měl by mít alespoň vyšší odborné vzdělání, aby mohl vykonávat určité činnosti. V počátečním provozu organizace je možné zaměstnávat jen na částečný úvazek. Proto bude docházet do kanceláře pouze 20 hodin týdně a za odvedenou práci mu bude nabízena hrubá mzda, která činí 14.000 Kč.

Sociální pracovník musí vykonávat práci:

- řešení jednodušších sociálně-právních problémů,
- evidování a zakládání dokumentace o provedené službě,
- kontrola dodržování vnitřních pravidel,
- řešení problémů a stížností (ve spolupráci s vedením organizace),
- spoluúčast při jednání se zájemci o poskytnutí služeb,
- navrhování a zpracování smlouvy o poskytování služeb,
- jiné služby podle dohody se zaměstnancem a poskytovatelem.

Dalšími zaměstnanci budou 2 pečovatelky. Každá musí splňovat základní požadavky, musí mít alespoň základní nebo středoškolské vzdělání, bezúhonnost a zdravotní způsobilost. Dále musí absolvovat akreditovaný specializační kurz pro výkon pečovatelské služby. Takové kurzy pořádají různé organizace, například v Karlových Varech má pobočku SEDUCA-CZE s. r. o., která poskytne účastníkovi kurz pro poskytování profesionální pečovatelské služby podle požadavků na odbornou způsobilost dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. (Rekvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, 2018) Tento akreditovaný kurz Ministerstvem práce a sociálních věcí stojí pro jednu osobu 6.800 Kč. Přihlášku ke kurzu lze vyplnit na internetových stránkách společnosti. Pečovatelka bude vykonávat práci 30 hodin týdně a za činnosti, které bude vykonávat, je jí nabízena hrubá mzda ve výši 20.000 Kč. U výše mzdy se vychází z existujících pečovatelských služeb, například Agentura domácí péče LADARA, o. p. s. ve vedení s panem Ing. Andrejkivem vyplácí pečovatelkám průměrně hrubý příjem kolem 20.000 Kč.

Pečovatelka by měla poskytovat klientovi:

- **Pomoc při zvládnání běžných úkonů o vlastní osobu** (pomoc a podpora při podávání jídla, pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostředí, pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík).
- **pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu** (pomoc při úkonech osobní hygieny, pomoc při základní péči o vlasy a nehty, pomoc při použití WC).
- **pomoc při přípravě, případně příprava a podání jídla a pití.**
- **pomoc při zajištění chodu domácnosti** (běžný úklid a údržba domácnosti, běžné nákupy a pochůzky, praní a žehlení osobního a ložního prádla).
- **zprostředkování kontaktu se společenským prostředím** (doprovázení do zaměstnání nebo školského zařízení, k lékaři).

Náklady:

- 1) **Mzdové náklady na sociálního pracovníka:** $12 \times 14.000 \text{ Kč} = 168.000 \text{ Kč}$
- 2) **Mzdové náklady na pečovatelku:** $12 \times 20.000 \text{ Kč} = 240.000 \text{ Kč}$
- 3) **Specializovaný kurz pro poskytování pečovatelské služby:** $2 \times 6.800 \text{ Kč} = 13.600 \text{ Kč}$

5.1.4 Náklady na propagaci

Před samotným zahájením činnosti pečovatelské služby, je nutné informovat širokou veřejnost co nejvíce o nově vzniklé organizaci a o poskytovaných sociálních službách. Budoucí klienty tak je i možné informovat o provozní době a kontaktních údajích. Než dojde rozhodnutí, jaké možnosti zvolí zakladatel za nástroje v propagaci, je nutné přihlédnout k věku klientů, protože to budou převážně senioři. Tyto náklady budou minimální nebo nulové, věnovat se bude jen základním možnostem v propagaci.

Internet je v dnešní době základním zdrojem informací, proto je vhodné, aby organizace měla své vlastní webové stránky. Také je důležité, aby se jim věnovala

a informace neustále aktualizovala. Dobře vytvořené webové stránky zaujmou na první dojem potenciální klienty ke kontaktování poskytovatele. Webové stránky by měly sloužit jako nejpodrobnější a nejrozsáhlejší prezentace organizace. Výhodou webových stránek je oslovení široké veřejnosti, nízké náklady, využití možnosti vkládání fotografií, videí, dokumentů, textů apod.

Stránky by měly obsahovat:

- základní informace o pečovatelské službě,
- kontaktní údaje,
- popis poskytovaných služeb,
- provozní doba poskytování služeb,
- cenu poskytovaných služeb,
- informace o možnosti přihlášení se k poskytování služeb,
- doplňkové informace (přehled uskutečněných a plánovaných akcí, informační dokumenty, fotogalerie).

Webové stránky si je schopna zakladatelka obstarat sama z předchozí praxe vytvoření webových stránek. Stránky je možné založit na www.webnode.com, kde je registrace a správa v základním nastavení zdarma. Při vytváření stránek je možné vybírat z velkého množství předem vytvořených šablon.

Propagační materiály jako letáky a brožury jsou dalším nezbytným nástrojem propagace. Organizace si může za 1.550 Kč nechat vytisknout 250 ks letáků od společnosti Online printers přes webové stránky organizace. Tyto letáky by si organizace roznášela sama na místa, kde se nejvíce vyskytují potenciální zájemci o tuto službu, například lékařské ambulance, ordinace lékařů, odbor sociálních věcí v Karlových Varech, převážně na oddělení rozvoje sociálních služeb.

Dalším vhodným způsobem propagace organizace je reklama v rádiu. Rádio je velmi populárním zdrojem informací pro cílovou skupinu klientů, kteří si služby organizace nejvíce žádají. Například klasická reklama v Českém rozhlasu 2, která by trvala 3 minuty a byla by vysílána v časovém rozmezí 7:40 - 10:00 v týdnu, stojí

kolem 10.900 Kč. Takové náklady na propagaci organizace jsou v jejích začátcích příliš vysoké, proto je vhodné uvažovat o reklamě až v dalších letech provozu. (Ceník reklamy, 2018)

1) **Náklady na letáky:** 1.550 Kč

5.2 Zdroje financování

Financování je důležité zejména k pokrytí nákladů na provoz organizace. Organizace je nezisková, z toho vyplývá, že pro poskytovatele z toho nevychází žádný zisk, finance neboli výnosy by se měli rovnat nákladům, nebo by měli být menší než výnosy. Výhodou financování podle současného zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, je, že služba má možnost být financována z více zdrojů, například z dotací, z prostředků z poskytování vlastních služeb a sponzorské dary. Tím je služba pokryta více zdroji, nemusí být závislá na jednom zdroji financování. Pečovatelské služby jsou podporovány ve své činnosti právě Ministerstvem práce a sociálních věcí, Krajským úřadem Karlovarského kraje a statutárním městem Karlovy Vary.

5.2.1 Dotace

Dotace jsou nejdůležitějším zdrojem financování pečovatelské služby, jelikož pokrývají největší část financování nestátní neziskové organizace. Veškeré dokumenty k dotacím lze nalézt na internetových stránkách Magistrátu města Karlovy Vary, Krajského úřadu v Karlovarském kraji a stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí, dále jen MPSV. Dokumenty musí příslušné odbory každoročně aktualizovat.

Dotaci může poskytovatel získat na základě podání žádosti o dotaci:

- **od ministerstva práce a sociálních věcí (ze státního rozpočtu),**
- **od kraje,**
- **od obce (Karlovy Vary).**

První dotaci, kterou může poskytovatel z výše uvedených dostat, je dotace od obce. O dotaci je nutné zažádat písemnou formou, která se podává na podatelnu Magistrátu města Karlovy Vary, odboru sociálních věcí. O dotaci si může zažádat

poskytovatel, který je zapsán do Registru poskytovatelů služeb nebo i ten, který není. V takovém případě dostane oproti registrovaným poskytovatelům nižší dotace. Za žádost se nehradí žádný správní poplatek. Odbor dotaci vyřizuje a schvaluje. Žadatel se musí řídit zásadami pro poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Karlovy Vary, které jsou uváděné na internetových stránkách Magistrátu města Karlovy Vary. Dotace se poskytnou žadateli na konkrétní účel, který je určený v žádosti. Dotaci lze použít na podporu činnosti, například na náklady na provoz a mzdové náklady organizace.

Pokud žadatel chce zažádat o dotaci, která převyšuje částku 50.000 Kč, musí přiložit k žádosti i podrobný rozpočet nákladů spojených s konkrétní činností, dále charakteristiku projektu nebo činnosti, na které je dotace vydávána a cíl, který je činností nebo projektem sledován. Další podklady požadované k přiložení k žádosti si vyžádá odbor sociálních věcí, který danou žádost spravuje. Ten musí zkontrolovat, jestli je žádost o dotaci kompletní, včetně všech příloh. Dále musí zjistit, zda poskytovatel není vedený v evidenci dlužníků, z důvodu zneužití finančních prostředků na jiné účely. Po zkontrolování a zkompletování žádosti je zajištěna k projednání v komisi Rady města Karlovy Vary, která se zabývá sociálními službami.

Odbor sociálních věcí musí do 30 dnů od schválení dotací poskytnout přehled o dotacích, které budou poskytnuty, jakým žadatelům k jejich účelům a v jaké výši.

Žadatel, kterému byla schválena dotace, musí podepsat Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace. Dotace je poskytnuta nejpozději do 30. listopadu téhož roku, na který byla žádána. Poskytovatel sociální služby musí příslušnému odboru předložit kompletní doklady o veškerých zaplacených nákladech ve výši poskytnuté dotace.

Příjemce dotace může získat zálohu z celkové výše dotace. Musí uvést už v žádosti o dotaci, z jakého důvodu si zálohu žádá a v jaké výši. Tato skutečnost musí být zapsána i ve Veřejnoprávní smlouvě o poskytnutí dotace.

Podrobnější informace žádosti o dotaci z obce jsou v zásadách pro poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Karlovy Vary. Tyto zásady pro poskytování dotací

jsou obsáhlé, proto je v práci uveden pouze úryvek článku č. 5, Žádosti o dotace (viz. příloha č. 1).

Dotace poskytované krajem a MPSV spojuje jedna společná žádost, ve které jsou požadovány finanční prostředky ze státního rozpočtu a z rozpočtu Karlovarského kraje. Jen v Karlovarském kraji byly pečovatelské služby podpořeny státem a krajem pro rok 2018 dotační částkou 51.774.600 Kč. MPSV podporuje zejména sociální služby terénní, které se snaží o co nejdelší pobyt klienta v jeho domácím prostředí. Dotace jsou poskytnuty v závislosti se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, prostřednictvím kraje k financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem pro rozvoj sociálních služeb kraje a akčním plánem. Tyto dotace se neposkytují na zajištění fakultativní činnosti, které se vykonávají nad rámec základních služeb poskytovaných organizací. Dotací budou podpořeny organizace poskytující sociální služby, které jsou součástí sítě sociálních služeb uvedených ve střednědobém plánu pro rozvoj sociálních služeb Karlovarského kraje.

Než si poskytovatel zažádá o dotace, musí být organizace zařazena do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji. Kraj vyhláší každoročně pravidla (viz příloha č. 2), která musí poskytovatel splnit, pokud chce být zařazen do sítě sociálních služeb. Musí se řídit § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Pravidla jsou uvedena na internetových stránkách Krajského úřadu. V práci je uveden pouze úryvek pravidel z důvodu jejich obsáhlosti.

Poskytovatel může být do sítě zařazen pouze v případě, pokud je zapsán v Registru poskytovatelů sociálních služeb (§85 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách). Zápis do Registru poskytovatelů je zmíněn v předchozí kapitole „Návrh založení nestátní neziskové organizace“.

Žádost o zařazení přijímá podatelna Krajského úřadu Karlovarského kraje v písemné podobě spolu s kopií o rozhodnutí o registraci do Registru poskytovatelů sociálních služeb a vyjádřením obce k nově založené organizaci. Obec musí souhlasit

se založením organizace a musí souhlasit se spolufinancováním z rozpočtu obce. Veškerá pravidla jsou uvedena v příloze č. 2.

Po schválení žádosti o zařazení do sítě sociálních služeb může poskytovatel podat žádost o dotace přes internetovou aplikaci OK služby, kterou nalezneme na internetových stránkách MPSV. Na základě internetové žádosti zařadí Krajský úřad Karlovy Vary poskytovatele do střednědobého plánu pro rozvoj sociálních služeb, který zasílá MPSV společně s žádostí o dotaci na poskytnutí dotací žadatelům pro Karlovarský kraj.

Dotace od kraje a státního rozpočtu je velmi nepravděpodobné dostat hned v založení organizace. Spíše je možné o ně požádat až v dalším roce fungování nestátní neziskové organizace. V prvním roce je spíše nutné zařazení do sítě sociálních služeb, kterým jsou dotace kraje a státního rozpočtu vázány.

5.2.2 Vlastní zdroje

Dalším zdrojem financování je poskytování vlastních služeb klientům. Organizace poskytuje ambulantní a terénní služby, které klientovi usnadní život. Poskytování služby podle zákona o sociálních službách stojí na smluvním sjednání mezi klientem a poskytovatelem služby. Sjednání musí vycházet z individuálních potřeb klienta, jaký druh služby mu bude poskytován a jaký rozsah služeb. Smlouva také uživateli umožňuje vymáhat sjednaný rozsah služby a poskytovatele zavazuje vykonávat činnosti profesionálně a bezpečně. Poskytovatel musí s klientem uzavřít smlouvu v písemné formě a musí obsahovat označení smluvních stran, druh sociální služby, rozsah činností a úkonů poskytovaných pečovatelkou, výši úhrady za sociální služby a jejich způsob hrazení, doba platnosti smlouvy a jiné náležitosti.

Tabulka č. 3: Ceník služeb pečovatelské služby

Služba	Sazba
Pomoc při zvládnání běžných úkonů o vlastní osobu	120 Kč/hod.
Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu	120 Kč/hod.
Poskytnutí stravy nebo pomoc při přípravě stravy	120 Kč/hod.
Pomoc při zajištění chodu domácnosti	120 Kč/hod.
Praní a žehlení osobního a ložního prádla	70 Kč/kg
Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	120 Kč/hod.

Zdroj: Vlastní zpracování podle výzkumu cen pečovatelských služeb (2018)

V tabulce č. 3 je uveden základní ceník služeb, který bude dostupný na webových stránkách. Ceník se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to maximální povolenou výší částky, za které službu může vykonávat. Cena byla porovnána s organizacemi poskytujícími služby v Karlových Varech, například Agentura domácí péče LADARA, o. p. s. (Ceník úkonů pečovatelské služby LADARA, 2017) a Domácí péče Karlovy Vary, s. r. o. (Domácí péče KV, 2017) Tyto organizace poskytují služby dle uvedených ceníků na jejich webových stránkách za maximální povolenou výší částky, kterou je 130 Kč za hodinu.

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, služba bude klientům poskytována v pracovních dnech od 7:00 do 19:00 a předpokládaný počet bude maximálně 6 klientům za den. Na případných doplňkových neboli fakultativních službách, o které bude mít klient zájem, se lze domluvit přímo s poskytovatelem.

Při předpokladu, že pečovatelka za svou směnu, která trvá 6 hodin, vynaloží 4 hodiny na práci s klientem za 120 Kč za hodinu a to 5 dní v týdnu, můžeme počítat s příjmem ze služby ve výši **249 600 Kč** za celý rok 2018.

5.2.3 Sponzorské dary

Firma může podporovat organizaci pomocí poskytnutých darů dlouhodobě, nebo jednorázově. V tomto případě organizace ráda uvítá spíše věcné dary, než ty peněžité, jelikož k tomu také přihlížejí obec, kraj a stát v návrhu na dotaci. Klíčovým právním

předpisem je zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, kde jsou upraveny daňové úlevy pro sponzorské firmy v případě dárcovství. Poskytované dary lze odečíst od základu daně z příjmu fyzických i právnických osob. Organizaci byly poskytnuty dva sponzorské dary, a to notebook s operačním systémem Windows a starší tiskárnu HP officejet 5500 series. Firmy může organizace uveřejnit jako sponzory, čímž přispěje k dobrému jménu firmy podílením se na založení organizace s veřejně prospěšným cílem.

5.3 Rozpočet organizace

Kompletní přehled nákladů v prvním roce provozu organizace je v níže uvedené tabulce č. 4. Tyto náklady jsou nezbytné pro provoz pečovatelské služby. Zde je jasné vidět, že mzdové náklady jsou nejvyšší a je nutné na ně vynaložit co nejvíce zdrojů financování.

Tabulka č. 4: Náklady vynaložené na provoz v prvním roce

Vstupní náklady (poštovné + advokát)	7.300 Kč
Náklady na provoz (kancelářské potřeby + tiskárna + internet)	6.135 Kč
Náklady poskytnuté na jízdné	6.740 Kč
Náklady na zdravotnický materiál	2.000 Kč
Mzdové náklady (sociální pracovník + pečovatelky)	408.000 Kč
Náklady na ošetřovatelský kurz	13.600 Kč
Náklady na propagační materiál (letáky)	1.550 Kč
Náklady celkem	445.325 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě praktické části (2018)

U rozpočtu organizace lze mluvit jen v předpokladech, protože výše dotace není známa. Jak z předchozí podkapitoly „Financování“ vyplývá, dotace nově založené organizaci poskytne pouze obec Karlovy Vary. Není jisté, jestli poskytne žadateli celou výši, kterou on uvádí jako nezbytnou pro provoz organizace. V rámci této práce se bude počítat s výší, o kterou si organizace zažádala.

Tabulka č. 5: Finance na provoz organizace v prvním roce

Vklad zakladatele	10.000 Kč
Dotace z obce	185.725 Kč
Vlastní zdroje z poskytovaných služeb	249.600 Kč
Finance celkem	445.325 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě praktické části (2018)

S předpokladem uvedených financí v tabulce č. 5 jsou poskytovateli pokryty veškeré náklady vynaložené na provoz organizace. Musí se počítat také s tím, že obec Karlovy Vary větší část z dotace vydá poskytovateli v rámci zálohy, o kterou si při podání žádosti o dotaci také požádá.

Jestliže tyto předpoklady selžou, musí mít poskytovatel dostatečné množství financí na pokrytí provozu pečovatelské služby. Zakladatel byl schopen vložit pouze 10.000 Kč, proto není pravděpodobné, že by zvládl provoz financovat sám.

6 Zkušenosti organizací poskytujících pečovatelské služby

V této kapitole je uvedeno několik základních informací o organizacích poskytujících pečovatelskou službu. Autorka práce si vypracovala otázky, pomocí kterých chtěla zjistit informace o daných organizacích. Odpovědi byly zpracovány do souvislého textu, jelikož se nejednalo o rozhovor, ani dotazník.

Na níže uvedené otázky poskytly informace dvě organizace, pan Ing. Pavel Andrejkiv za **Agenturu LADARA** a paní Eva Odlová, která je ve vedení v pečovatelské službě **S NÁMI DOMA z. ú.**

6.1 Agentura domácí péče LADARA, o. p. s.

1. Kdy byla organizace založena? Popis organizace?

Agentura domácí péče LADARA je obecně prospěšná společnost, která byla založena v roce 2001. Název organizace vznikl ze spojení „*Lásku dávám rád*“. Agentura poskytuje pečovatelské služby, osobní asistence a tísňová péče. (Karlovy Vary a Nové Role). Pečovatelská služba je poskytována denně i o víkendech a svátcích od 7:00 do 21:00 (Karlovy Vary) nebo do 19:00. Agentura poskytuje pečovatelskou službu v Karlových Varech a blízkého okolí (Jenišov, Hory, Otovice, Dalovice). V Roce 2016 začala agentura poskytovat služby i v Nové Roli (O nás, 2018)

2. Problémy organizace v začátcích, jestli byly nějaké?

Organizace v začátcích svého fungování zaznamenala problém hlavně ve financování, které nebylo v takové výši jako v současné době. Systém financování sociálních služeb nefungoval tak, jak měl. Také chyběly zkušenosti s poskytováním sociálních služeb. Poskytovatelé nebyli v poskytování služeb profesionální. Vše bylo amatérské a dělalo se to tak, jak to každý cítil.

3. Vývoj organizace během let (nejdůležitější nebo zásadní informace)? Jak si organizace vede v současné době? Zásadní plány do budoucna?

Organizace se přesto vyvíjela stále více a postupně se snažila rozvíjet. I přesto, že prošla obdobím krize, organizace zůstala stabilní. Stále se rozvíjí a označuje se za finančně soběstačnou. Pracovní kolektiv je stabilizovaný a plně obsazený.

Agentura domácí péče LADARA chce se v budoucnu rozšiřovat v poskytování služeb o území Božíčany, Děpoltovice. Dále chce navýšit počet svých pracovníků.

4. Váš konkrétní názor k návrhu nové pečovatelské služby, pokud by se opravdu založila, je možné, aby mohla fungovat a plnit funkci?

O založení nové pečovatelské služby si pan Ing. Andrejkiv myslí, že je nyní výhodnější pečovatelskou službu koupit. Poskytovatel by musel být finančně zajištěn. Založení a rozjezd nové pečovatelské služby stojí velké úsilí a pro nováčka hodně času, než se zorientuje, co vše musí splňovat, řídit se zákony a směrnicemi. Dále je problém sehnat dostatečný počet uživatelů. Díra na trhu s pečovatelskou službou prakticky neexistuje - Pečovatelské služby chybí jen mimo velká města a tam není dostatečný počet uživatelů. Obecně je v ČR poskytování sociálních služeb nevýdělečné, kromě domovů pro seniory v Praze, v Plzni a v Brně. **Záleží na motivaci, se kterou by to chtěl poskytovatel založit.**

6.2 Pečovatelská služba S NÁMI DOMA z. ú.

1. Kdy byla organizace založena? Popis organizace?

Organizace byla založena v roce 2001 agenturou zdravotní domácí péče S námi doma, s. r. o., kdy poskytovatelé služeb cítili potřebu zlepšit pečovatelské služby tam, kde je vykonávali.

Pečovatelské služby z Karlových Varů do té doby zajišťovaly poskytování služeb pouze od pondělí do pátku do 15:00. Klienti, kteří potřebovali službu večer nebo o víkendu a svátcích, se museli obracet na zdravotní domácí péči, která byla nucena

pečovatelskou službu nahrazovat. Pečovatelské služba se postupem času transformovala z fyzické osoby na neziskovou organizaci a v roce 2017 na zapsaný ústav.

Pečovatelská služba je poskytována ve všední dny od 7:30 do 17:30 pro občany města Nejdek. Kromě pečovatelské služby organizace poskytuje i komplexní domácí péči spočívající v zdravotní péči a od roku 2011 i tísňovou péči. Služby jsou poskytovány klientům v lokalitách Nejdek, Pozorka, Černava, Suchá, Smolné Pece, Vysoká Pec, Nové Hamry, Pernink, Děpoltovice, Nová Role a Tisová.

2. Problémy organizace v začátcích, jestli byly nějaké?

Organizace žádné výrazné problémy v rámci založení nezaznamenala. O pečovatelskou službu byl zájem a v obci Nejdek žádná nebyla. V roce 2000 poskytovatelé podávali na Městský úřad v Nejdku návrh na projekt založení pečovatelské služby. Projekt byl podpořen, protože služba byla potřebná pro veřejnost a o rozšíření o pečovatelskou službu město vědělo.

3. Vývoj organizace během let (nejdůležitější nebo zásadní informace)?

Jak si organizace vede v současné době? Zásadní plány do budoucna?

Cílem organizace je především kvalita poskytovaných služeb a s ní spojená spokojenost klientů organizace, kteří díky pečovatelské službě a zdravotní péči mohou dožívat ve svém přirozeném prostředí. Důležitá je pro organizaci i spokojenost zaměstnanců, kterým se poskytovatel snaží co nejvíce zpříjemnit podmínky pro výkon práce a navodit příjemné pracovní prostředí.

4. Váš konkrétní názor k návrhu nové pečovatelské služby, pokud by se opravdu založila, je možné, aby mohla fungovat a plnit funkci?

Paní Odlová se k návrhu projektu založení a financování pečovatelské služby vyjádřila pozitivně. Myslí si, že myšlenka nově vzniklé organizace má svůj význam vzhledem k stárnutí populace a dožívání vyššího věku.

Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo navrhnout nestátní neziskovou organizaci a popsat všechny aspekty, které musí splnit, aby mohla být založena. Dále bylo nutné rozebrat všechny potenciální možnosti financování v prvním roce organizace, kterými si zakladatel zaručí prostředky na náklady spojené s provozem. V závěru práce bylo uvedeno zhodnocení reálné možnosti založení organizace a fungování organizace v provozu prvního roku.

Zakládání a organizování nestátní neziskové organizace je složitý proces, kterým se spíše zabývají osoby s profesionálními zkušenostmi v oblasti sociálních služeb. Při zakládání nestátní neziskové organizace je nutné dodržovat legislativu. Vše je upraveno zákony a musí se splnit přesné požadavky, které jsou ustanoveny na základě zákonů. Financování bohužel není výjimkou, řídí se pravidly a zásadami pro poskytnutí například dotací, které jsou nejdůležitějším zdrojem. Při založení je nutné vyčíslit i náklady na provoz celé organizace, aby byla zjištěna výše finančních prostředků, které bude muset poskytovatel vynaložit.

V praktické části je uveden návrh na založení a financování pečovatelské služby, která byla vybrána podle analýzy obyvatelstva. Z důvodu toho, že populace neustále roste, bylo vhodné přemýšlet o založení případně další pečovatelské služby. Ze samotného založení vyplývá, že organizace musí splňovat veškeré ustanovené legislativy spojené se založením, plnění činností, zejména té veřejně prospěšné. Financování je poskytováno především z dotací od obce, kraje a od MPSV. O tyto dotace je potřebné žádat dopředu, proto není předpokladem, že by organizaci byly poskytnuty, zejména od kraje a ze státního rozpočtu. S dotací od obce, lze počítat, ale není přesná výše, která bude stanovena pro financování. Poskytovatel služeb má velice nejasné možnosti financování v prvním roce, měl by se převážně spoléhat na své finanční zdroje a v případných dalších letech si zažádat o dotace.

Potřebnost a možnost založení pečovatelské služby zhodnotily i v poslední kapitole dvě existující organizace. Každá na otázku o možném založení nové organizace

odpověděla jinak. Přesto i díky finančním možnostem je nutné si uvědomit, že založení bude finančně náročné pro zakladatele, musí si velmi dobře rozmyslet, zda mu poskytování služby přinese nějaký prospěch, anebo jaký má důvod a motivaci služby vykonávat.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Srovnání původní a aktuální situace u vybraných NO.....	20
Tabulka č. 2: Věková struktura obyvatelstva v roce 2016.....	47
Tabulka č. 3: Ceník služeb pečovatelské služby.....	62
Tabulka č. 4: Náklady vynaložené na provoz v prvním roce.....	63
Tabulka č. 5: Finance na provoz organizace v prvním roce.....	64

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Členění národního hospodářství podle principu financování..... 14

Obrázek č. 2: Konečná fáze členění národního hospodářství dle Pestoffa..... 15

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NNO	Nestátní nezisková organizace
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným

Použité zdroje

Seznam použité odborné literatury

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-799-7.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 1999. Účetnictví, daně. ISBN 978-80-7263-825-3.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0339-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.

ŠKARABELOVÁ, Simona. *Definice neziskového sektoru: sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, c2005. ISBN 80-239-4057-0.

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-8694-679-5.

VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2015. Manažer. ISBN 978-80-247-5477-2.

Internetové zdroje

Ceník služeb české pošty [online]. Česká pošta [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/ke-stazeni/cenik-sluzeb-ceske-posty>

Ceník služeb [online]. Domáci péče Karlovy Vary [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.domacipecekv.cz/index.php#cenik>

Ceník služeb [online]. Ladara [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.ladara.eu/cenik-sluzeb>

Ceník [online] Rozhlas [cit. 2018-03-25]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/reklama/cenik/_zprava/1563078

Dotace: Zásady pro poskytování dotací [online]. [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <https://mmkv.cz/cs/dotace>

Financování sociálních služeb, kontrola použití veřejné finanční podpory [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: http://www.kr-karlovarsky.cz/krajsky-urad/cinnosti/Stranky/socialni/seznam/SS_finance.aspx

Jak založit ústav podle občanského zákoníku [online]. David Zahumenský [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://www.davidzahumensky.cz/2014/10/13/jak-zalozit-ustav-podle-obcanskeho-zakoniku/>

Kvalifikační a rekvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách [online] Seduca [cit. 2018-03-31]. Dostupné z: <http://www.seduca.cz/rekvalifikacni-kurzy/kvalifikacni-rekvalifikacni-kurz-pro-pracovniky-v-socialnich-sluzbach>

Neziskový sektor [online]. [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>

Seznam právních předpisů

Zákon č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím

Zákon č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění

Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách v aktuálním znění

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 505/2006 Sb., v aktuálním znění

Výroční zpráva za rok 2016, Agentura domácí péče LADARA

Seznam příloh

Příloha č. 1: Zásady pro poskytování dotací 2017 z rozpočtu statutárního města Karlovy Vary – ukázka z žádosti – článek 5

Příloha č. 2: Pravidla zařazení sociálních služeb do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji pro rok 2018 – ukázka z pravidel článek 3

Příloha č. 1: Zásady pro poskytování dotací 2017 z rozpočtu statutárního města Karlovy Vary – ukázka z žádosti – článek 5

Čl. 5

ŽÁDOSTI O DOTACE

- (1) Žádosti o poskytnutí dotace musí být podány písemně v souladu s článkem 3 odst. 2 těchto zásad.
- (2) Žadatel musí podat žádost na předepsaném formuláři, který je přílohou č. 7 a 8 těchto zásad, a k žádosti musí doložit tyto povinné přílohy :
  - a) v případě žádosti o dotaci převyšující 50 tis. Kč charakteristiku projektu, na který je dotace požadována, včetně podrobného popisu záměru, jenž je projektem sledován;
  - b) v případě žádosti o dotaci převyšující 50 tis. Kč podrobný rozpočet nákladů, příp. výnosů, spojených s konkrétním projektem/ činností;
  - c) případně další podklady, které si vyžádá odbor, jenž žádost administruje.

Nedodržení těchto podmínek je důvodem k vyřazení žádosti z dotačního řízení dle článku 10 odst. 3 těchto zásad. Formuláře žádosti o poskytnutí dotace jsou k dispozici na věcně příslušných odborech, nebo v elektronické verzi na oficiálních internetových stránkách Magistrátu města Karlovy Vary (www.mmkv.cz). Písemná žádost o poskytnutí dotace včetně uvedených příloh je vždy adresována tomu odboru magistrátu města, kterému dle charakteru projektu, na který je dotace požadována, tato činnost přísluší.

- (3) Odbor Magistrátu města Karlovy Vary věcně příslušný dle charakteru projektu, na který je dotace požadována:
  - a) zkontroluje úplnost žádosti o dotaci včetně povinných příloh (jsou-li vyžadovány);
  - b) provede kontrolu identifikačních údajů žadatele jejich ztotožněním vůči referenčním údajům v základních registrech a úřední doklad o ověření identifikačních údajů založí do spisu;
  - c) prověří, zda žadatel o dotaci není veden v centrální evidenci dlužníků Statutárního města Karlovy Vary a tuto skutečnost vyznačí do spisu, prověření odbor provede opět při podpisu smlouvy společně s kontrolou dokladů předložených dle čl.7 odst.3 písm.g);
  - d) zkompletuje žádost pro projednání v příslušné komisi Rady města Karlovy Vary, popř. v Radě města Karlovy Vary;
  - e) zajistí posouzení žádosti v příslušné komisi Rady města Karlovy Vary, popř. přímo v Radě města Karlovy Vary;

- f) zajistí předložení žádosti k projednání kompetentnímu orgánu Statutárního města Karlovy Vary tak, aby takový materiál obsahoval veškeré nezbytné náležitosti, přitom spolupracuje s odborem právním Magistrátu města Karlovy Vary;
  - g) odpovídá za vedení evidence žádostí o poskytnutí dotace včetně prokazatelného data doručení žádosti, eviduje usnesení Rady města a Zastupitelstva města Karlovy Vary k danému tématu, připravuje Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace, které rovněž eviduje;
  - h) poskytne nejpozději do 30 dnů ode dne schválení poskytnutí dotací příslušným orgánem Statutárního města Karlovy Vary odboru vnitřního auditu a kontroly Magistrátu města Karlovy Vary přehled poskytnutých dotací s uvedením jmen příjemců dotace, popisu projektu nebo účelu, ke kterému se příslušná dotace vztahuje, a výše poskytnutých dotací;
  - i) odpovídá za prověření, že žádost se stejným či podobným záměrem nebyla podána i na jiný odbor magistrátu města.
- (4) Věcně příslušný odbor Magistrátu města Karlovy Vary vždy posoudí každou žádost o dotaci také s ohledem na veřejnou podporu dle předpisů ES/EU:
- a) pokud usoudí, že poskytnutím dotace ke sledovanému účelu by město poskytlo tomuto subjektu veřejnou podporu, informuje o této skutečnosti vždy kompetentní orgán, který o poskytnutí dotace rozhoduje;
  - b) zároveň posoudí, zda již tento žadatel za dobu předcházejících tří let nevyčerpal limit podpory „de minimis“ dle předpisů ES/EU a výpis z registru podpor „de minimis“ založí do spisu;
  - c) jestliže dospěje k závěru, že poskytnutím dotace by došlo k překročení limitu přípustné veřejné podpory malého rozsahu, nebo v součtu za předcházející tři roky k překročení limitu přípustné veřejné podpory malého rozsahu, nemůže předložit takovou žádost příslušným orgánům a tuto skutečnost oznámí žadateli o dotaci bez zbytečného odkladu;
  - d) v případě, že kompetentní orgán rozhodne o poskytnutí dotace, která je veřejnou podporou, postupuje příslušný odbor dle Směrnice tajemníka magistrátu „o evidenci podpory de minimis“ a předá odboru financí a ekonomiky předepsané údaje pro záznam do centrálního registru.

(5) Příslušná komise Rady města:

předloží prostřednictvím věcně příslušného odboru Radě města návrh na poskytnutí či neposkytnutí dotací přehledným způsobem vždy za oblast, která konkrétní komisi přísluší. Přehled musí obsahovat sumarizaci všech navrhovaných dotací včetně návrhu případných náležitostí, které poskytnutí dotace podmiňují

a které budou následně zapracovány do Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace a účel dotace.

(6) Rada města

- a) projedná předložený materiál v nejbližším termínu po postoupení materiálů jednotlivými komisemi;
- b) po předložení materiálů jednotlivými komisemi k projednání Radou města tato rozhodne o výši poskytnutých dotací nebo postoupí materiály dál včetně svého vyjádření k projednání Zastupitelstvu města dle toho, který orgán Statutárního města Karlovy Vary je kompetentní dle zákona č. 128/200 Sb., o obcích, dotaci schválit.

(7) Zastupitelstvo města

- a) projedná předložený materiál v nejbližším termínu po postoupení materiálů Radou města k projednání Zastupitelstvem města;
- b) určí definitivní výši poskytnutých dotací v souladu s obecně závaznými předpisy.

Zdroj: Zásady pro poskytování dotací (2018)

Příloha č. 2: Pravidla zařazení sociálních služeb do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji pro rok 2018 – ukázka z pravidel článek 3

Čl. III

Posuzování žádosti a podmínky pro poskytnutí zápůjčky

1. ***K věcnému posouzení budou přijaty pouze žádosti, které budou podány ve stanoveném termínu (rozhodující je datum razítka podatelny krajského úřadu nebo okamžik dodání do datové schránky kraje v případě zaslání žádosti do datové schránky). Nedodržení této podmínky znamená vyřazení žádosti z věcného posouzení.***
2. ***Předložené žádosti jsou zkontrolovány a věcně posouzeny odborem sociálních věcí.***
3. Žadatel musí mít vyrovnány veškeré splatné dluhy k rozpočtu Karlovarského kraje a vyrovnané závazky vůči Karlovarskému kraji. Tuto skutečnost musí deklarovat formou prohlášení o bezdlužnosti žadatele v žádosti.
4. Podmínkou pro poskytnutí zápůjčky je podání žádosti o finanční podporu na rok 2018 na zajištění sociální služby, na kterou žadatel žádá o poskytnutí zápůjčky, v souladu s Programem pro poskytování finančních prostředků na zajištění sociálních služeb v roce 2018. V případě sociálních služeb financovaných v rámci projektu kraje Podpora vybraných služeb sociální prevence je podmínkou pro poskytnutí zápůjčky podání žádosti o finanční podporu na zajištění sociální služby, na kterou žadatel žádá o poskytnutí zápůjčky, v souladu s Programem pro poskytování dotací v rámci projektu Podpora vybraných služeb sociální prevence. Zápůjčku lze poskytnout maximálně do výše 3/12 návrhu neinvestiční dotace 1 vypočteného způsobem stanoveným v kapitole 2.1.1., 2.1.2. a 2.1.3. Příručky pro žadatele a příjemce, která tvoří přílohu č. 1 Programu pro poskytování finančních prostředků na zajištění sociálních služeb v roce 2018. V případě sociálních služeb financovaných v rámci projektu kraje Podpora vybraných služeb sociální prevence lze zápůjčku poskytnout maximálně do výše 3/12 návrhu neinvestiční dotace 3 vypočteného způsobem stanoveným v kapitole 2.2. Příručky pro žadatele a příjemce, která tvoří přílohu č. 1 Programu pro poskytování finančních prostředků na zajištění sociálních služeb v roce 2018.
5. ***O poskytnutí zápůjčky rozhodne zastupitelstvo kraje na doporučení rady kraje.***
6. S žadatelem, jemuž zastupitelstvo kraje schválí poskytnutí zápůjčky, uzavře kraj smlouvu o poskytnutí zápůjčky z fondu (dále jen „smlouva“). Vzor smlouvy je uveden v příloze č. 2 pravidel. Podmínkou pro uzavření smlouvy je zařazení sociální služby, na kterou žadatel žádá o poskytnutí zápůjčky, do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji pro rok 2018 v souladu s Pravidly pro zařazení sociálních služeb do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji pro rok 2018. V případě sociálních služeb financovaných v rámci projektu kraje Podpora vybraných služeb sociální prevence je podmínkou

pro uzavření smlouvy vydání pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu na dobu finanční podpory sociální služby v rámci projektu kraje Podpora vybraných služeb sociální prevence; ve výčtu sociálních služeb v příloze č. 1 pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu musí být uvedena sociální služba, na kterou žadatel žádá o poskytnutí zápůjčky.

7. ***Přehled zápůjček schválených zastupitelstvem kraje bude zveřejněn nejpozději do 15 kalendářních dnů od zveřejnění ověřeného usnesení zastupitelstva kraje na webových stránkách kraje http://www.kr-karlovarsky.cz/dotace/Stranky/dotaceKK/schvalene/schv-socialni/schval_social.aspx. Žadatelé budou o zveřejnění schválených zápůjček vyrozuměni elektronicky.***

Zdroj: Financování sociálních služeb (2018)

Abstrakt

HRDLIČKOVÁ, Tereza. *Návrh projektu založení a financování nestátní neziskové organizace*. Cheb, 2018. 76 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: nestátní nezisková organizace, ústav, pečovatelská služba, založení neziskové organizace, financování neziskové organizace

Bakalářská práce se zabývá návrhem založení nestátní neziskové organizace poskytující pečovatelskou službu a její možnosti financování. Teoretická část se snaží vysvětlit základní pojmy v oblasti neziskového sektoru, obsahuje výčet základních pojmů, které souvisejí s neziskovou organizací, právními formami a zdroji financování neziskových organizací. V praktické části je uveden samotný návrh organizace. Práce se snaží přiblížit povinnosti poskytovatele při založení a financování nestátní neziskové organizace, včetně vyčíslení nákladů na provoz. V závěru práce je zhodnoceno autorem, jestli má organizace šanci na založení, i zhodnocení existujícími organizacemi, o kterých jsou uvedeny základní informace.

Abstract

Hrdličková, Tereza. *The draft project establishment and funding of NGOs*, Cheb, 2018. 76 s. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Keywords: non-governmental non-profit organization, institute, provider, nursing service, foundation non-profit organization, funding non-profit organization

The bachelor thesis deals with the proposal of founding a non-profit non-profit organization providing care and its financing possibilities. The theoretical part tries to explain the basic concepts in the non-profit sector, it contains a list of basic concepts related to the non-profit organization, legal forms and sources of financing of non-profit organizations. In the practical part is the proposal of the organization itself. The work seeks to bring closer the obligations of the provider to the establishment and financing of non-governmental non-profit organizations, including the quantification of operating costs. At the end of the thesis, the author assesses whether the organization has a chance to establish, as well as an evaluation of the existing organizations, which provide basic information.